

Petak, 27. oktobar 2006. godine

Svedok Veselin Šljivančanin

Optuženi su pristupili Sudu

Otvorena sednica

Početak 9.05 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite sedite.

SUDIJA PARKER: Gospodine Lukiću?

ADVOKAT LUKIĆ: Dobro jutro časni Sude, i svim učesnicima u postupku. Pre nastavka, hteo bih samo da jednu ispravku na transkriptu učinim od juče. Na samom kraju svedočenja, kada sam pitao gospodina Šljivančanina o razgovoru koji je pukovnik Mrkšić imao s njim, to je stranica 87 ovog radnog transkripta, pa od reda 2 do reda 17, gospodin Šljivančanin je malo govorio u prvom licu, a malo u trećem licu, pa bih ja samo, da ne čitam ceo taj deo, ali nama je verovatno učesnicima u... u... u sudnici bilo jasno šta je tu ko govorio i šta je tu rekao gospodin Mrkšić a šta je interpretirao gospodin Šljivančanin, od stranice... od reda 5 do reda 17 bi trebali da bude samo navodnici. U stvari, u tom delu Šljivančanin go... citira reči gospodina Mrkšića. Ja mislim da je to nesporno. Ako treba, onda ću tražiti da... da gospodin Šljivančanin to ponovi. Jer u ovom delu gde on govori "imao sam razgovor sa direktorkom bolnice" i tako dalje, to očigledno interpretira reči gospodina Mrkšića. Mislim da to nije sporno, ja se nadam da gospodin Moore ne traži da o tome sada razjašnjavamo te stvari ponovo. Druga stvar koju bih rekao, to je u odnosu na...

GLAVNO ISPITIVANJE: ADVOKAT LUKIĆ - NASTAVAK

TUŽILAC MOORE: Vidim da gospodin Lukić gleda u mene. Jedino što bih ja sugerisao je, uz dužno poštovanje, da bi bilo mudrije i opreznije da se ponovo pita gospodin Šljivančanin o tome, jer onda ćemo tačno znati šta je rečeno, nego da špekulišemo. To bi bilo sve.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Gospodine Šljivančaninu, aj'mo prvo to da raščistimo. 'Oćete reći šta vam je gospodin Mrkšić rekao kada ste se vratili u Negoslavce posle obilaska Vukovara sa gospodinom Cyrus Vanceom? Samo recite šta, kad govorite, nemojte u prvom licu jednine. Ili interpretirajte sve kako je on govorio, ili recite: "citiram" - da znamo zbog zapisnika.

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Dobro jutro poštovani Sude, dobro jutro svima. Po završetku posete gospodina Vancea, vratio sam se na Komandno mesto, izvestio komandanta da je Vance sa delegacijom... delegacijom otišao iz

naše zone. Komandant Mrkšić mi je tom prilikom saopštio da su jedinice Prvog motorizovanog bataljona prošle mostove na reci Vuki i ušle u rejon gde se nalaze zgrade vukovarske bolnice i MUP-a Vukovara. Da je kod njega bila na razgovoru direktorka bolnice i da je obećao pomoć bolnici; da od mene traži da pronađem predstavnike Međunarodnog Crvenog krsta (International Committee of the Red Cross) pošto sam često sa njima saradivao i da vidim kol'ko mogu da odnesu sanitetskog materijala za bolnicu, i da ih odvedem tamo. Da vidim da li ima nekog tamo od naših zarobljenih vojnika, da sagledam pitanje, pitanja po bezbednosti, da sad ovde ne nabrajam. I čini mi se, ili mi je rekao, da je general Života Panić, ili da ga ja pozovem telefonom, pa mi je on to lično saopštio, tražio da pronađem u bolnici doktorku Gordanu Antić i da je što prije uputim prvim transportom u Šid.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Hvala. Pre nego što nastavimo sa ispitivanjem, još dve stvari. Ja bih samo ono što sam ostao juče dužan, vezano za one odgovore gospodina Šljivančanina s početka oko Operat... njegovog shvatanja Operativne grupe Jug. Mi smo o tome i o tom... njegovoj poziciji pitali svedoka Trifinovića 8.5.2006 godine, transkripti su stranica 8332 i 8333. I ja sam takođe zamolio predstavnike Tužilaštva (Office of the Prosecutor), pošto smo jutros dobili još četiri prevoda na BHS određenih dokumentata koje nam je Tužilaštvo najavilo, da sada ako mogu u toku pauze te dokumente, mogu sad lično da daju gospodinu Šljivančaninu te dokumente. Evo već su spremni, da se i on upozna sa tim.

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Hvala.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: I konačno gospodine Šljivančaninu, sad se obraćam vama, ja pretpostavljam da i vi imate želju da ovo danas, ovaj deo efikasno završimo? U tom smislu vas molim da dajete kraće odgovore, vrlo precizne i jasne, da prođemo proz ove teme koje sad postaju vrlo relevantne za vašu odbranu. Znači vrlo kratko, ako možete kratko da opisujete i važne stvari da nam samo kažete - da vas ne bi ja prekidao, a da čujemo ono što je bitno. Moje sledeće pitanje: šta ste posle toga uradili, gde ste otišli i da li ste išli s nekim zajedno?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Otišao sam u rejon svoje zgrade u Negoslavcima i dao zadatak da se pronađe gospodin Borsinger. Kada su ga pronašli, obavio sam sa njim razgovor i on je rekao da trenutno ima jedan mali kamiončić sa sanitetskim materijalom i da može da mi pomogne da idemo u bolnicu. Dogovorili smo se i krenuli smo u bolnicu.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li ste zajedno krenuli u bolnicu?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam krenuo svojim vozilom, on je krenuo svojim. I išao je taj kamiončić, išli smo u koloni.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Pre nego što nastavimo, jedno pitanje čuli ste svedočenja pred ovim Sudom da je otprilike tog dana u to vreme u Negoslavcima bio sastanak, videli ste i pismene dokaze između: pukovnika Pavkovića, Lončara i Memiševića i gospodina Kypra i Schoua, odnosno predstavnika Evropske

posmatračke misije (European Community Monitoring Mission). Vrlo kratko mi odgovorite, da li ste bili prisutni na tom sastanku, da li ste znali da se drži taj sastanak u to vreme u Negoslavcima?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Nisam bio prisutan na tom sastanku. Prvi put sam saznao da se taj sastanak držao kad sam ovde došao u pritvor i kad sam dobio materijale od Tužilaštva i kad sam slušao izlaganje ovde svedoka, Kypra i Schoua.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li ste 19. novembra imali bilo kakav direktan ili putem veze, komunikacije, kontakt sa predstavnicima Evropske posmatračke misije?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: 19. novembra imao sam kontakte samo sa delegacijom koja je došla sa gospodinom Cyrus Vanceom i sa gospodinom Borsingerom. Od ostalih evropskih posmatrača ili Crvenog krsta (International Committee of the Red Cross) nisam imao nikakve kontakte ni sa kim.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li ste i ako jeste, kada čuli za Zagrebački sporazum koji smo ovde u sudnici gledali od 18. novembra, zaključen između gospodina Hebranga i Rašete?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: O takvom sporazumu sam čuo tek prvi put ovde u Haškom tribunalu i vidio taj dokument tek prvi put ovde.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li ste tokom dešavanja u Vukovaru bili upoznati da se u Zagrebu vode neki pregovori, čiji je rezultat bio taj sporazum? Pregovori oko evakuacije bolnice? Da li vas je neko o tome informisao?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Nikad nisam čuo o tim pregovorima. Ja sam tada bio samo načelnik bezbednosti Gardijske brigade, i nisam mogao ni da znam za takve pregovore.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Kad ste došli otprilike u bolnicu ako možete da kažete, koje doba dana je bilo, i šta se dalje dešavalo, koga ste videli?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: U bolnicu smo stigli vrlo teško, jer su inženjerske mašine raščičavale upravo puteve kojim smo mi trebali proći. I kol'ko se ja sećam, bilo je posle podne, ali stvarno ne mogu da odredim da li je to bilo tri sata, četiri, ali bilo je sigurno jedan sat pre pada mraka. Bilo je vidno vrijeme - al' popodne. Na kapiju bolnice, znači na ulazak u dvorište bolnice, susreo sam se sa komandantom Prvog motorizovanog bataljona majorom Tešić Borivojem, i komandantom Drugog bataljona vojne policije Radojem Paunovićem.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Šta je dalje bilo?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Oni su me, Radoje Paunović se zove komandant Drugog bataljona Vojne policije, oni su me kratko informisali da bataljon vojne policije dobio zadatak od komandanta da preuzme obezbeđenje, da se u bolnici nalazi mnogo civila, da su pronašli: odela, opremu, bombe i oružje

ispred i u bolnici, i da mi skreću pažnji da ne bi trebao hodati po podrumima, da nije sigurna bolnica ni po hodnicima - dok se ne uspostave potpune mere bezbednosti.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Kad kažete odela, šta ste pod tim mislili? Kakva su to odela našli?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Našli su i pokazivali su mi šarene vojničke uniforme.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Možete nastaviti.

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Tu je bio prisutan celo vreme sa mnom gospodin Borsinger. Ne sećam se da je on tada imao nekog prevodioca i ne znam da li je razumio to sve što smo mi pričali, ali znam da smo sugerisali i ja i gospodin Borsinger da bi treb... da... da je poznato da civili treba da idu u "Velepromet" ako žele što pre da se evakušu u određene centre ili da se rasporede gde treba da budu. Oni su mi rekli da su pronašli sklonište gde je boravio Štab Zbora narodne garde i komandant, i da je minirano. I upoznali su me da su pronašli i velike količine ljudskih tijela, leševa u drugoj ulici - naspram bolnice. Predložili su da me odvedu u kancelariju kod direktorke bolnice. I zajedno smo odatle krenuli u podrum, na onaj ulaz koji je ovde mnogo poznat oko iznošenja ranjenika, unošenja, na taj smo ulaz ušli u bolnicu, i došli smo pravo u kancelariju kod gospođe Vesne Bosanac.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Govorite u množini. Ko je znači to sa vama sve vreme, da budemo precizni?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Sa mnom je došao major Tešić, major Paunović i gospodin Borsinger.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Možete nastaviti.

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Bilo mi je tada to sve teško, upoznao sam se sa gospođom Bosanac i pitao sam je ima li problema i rekao sam da smo doneli lekove za bolnicu. Pitao sam je ima li ovde naših vojnika? Gospođa Vesna Bosanac mi je odgovorila otprilike sledeće: da u bolnicu je došao mimo njenog odobrenja veliki broj civila i drugih ljudi koji su za nju nepoznati, i da im... da to smeta daljem radu sa ranjenicima. Rekla je da imaju naša tri vojnika u bolnici, da su liječena, i da mogu da ih vidim ako želim. Pitao sam je da li zna da civili treba da idu u "Velepromet"; ona je rekla da zna, i da im je zato skrenula pažnju. I da upravo se tu nalaze neke žene, i čak mi je... i čak mi je predstavila jednu ženu, ali stvarno sam zaboravio njeno ime, ne... ne mogu da se setim. Predstavila mi je jednu ženu kao aktivistkinju Crvenog krsta koja radi na tome da se civili organizovano odvedu iz bolnice u "Velepromet" radi dalje evakuacije. Zatim smo otišli da obidemo naše vojnike. Kad se izađe iz njene kancelarije, to se dobro sećam, skrenuli smo levo odma' u hodniku, znači kancelarija je odmah na ulazu skoro bila podruma te zgrade; skrenuli smo levo, došli u jednu prostoriju malo veću, bila je puna ranjenika. Među njima sam prepoznao i vodnika Jovića. Pozdravio sam se sa njim i sa tom dvojicom vojnika. Tu je bila i gospođa Vesna Bosanac. Možda je sa mnom bio i Tešić, ali znam sigurno da Borsinger nije ušao

u tu prostoriju. Jović mi je rekao tom prilikom: "Druže majore, molim vas nemojte da idete dalje, ovde je veliki broj maskiranih pripadnika Zbora narodne garde. I pokazao mi u jednom ćošku na trojicu ljudi koji su u belim mantilima, da su i oni presvučeni. Rekao je da imaju ljudi oružje, posebno bombe.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Samo malo. U ovom, 7 stranici 17 red, rečeno je u engleskom prevodu "lift korridor", a vi ste pomenuli samo da ste išli kroz koridor, pominjali ste: "vodnik Jović", a stoji Ljubić, posle je to ja mislim ispravljeno. I ovde u navodnici dobro stavljene, hvala. Možemo da nastavimo.

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Mi smo se tu zadržali kratko. Mene je to sve bilo tada teško i mučno, posebno kad vidim toliko ranjenih ljudi i svih tih problema kroz koje smo svi zajedno prošli. Vratio sam se sa gospođom Vesnom Bosanac ponovo prema njenoj kancelariji. Ispred vrata već je čekala grupa ljudi i žena u belim mantilima. Svi su se interesovali kad će evakuacija, i svi su želeli da mi ponešto kažu. Obraćajući se, svaki je imao nešto da kaže. Većinom to što su govorili, bilo je onih koji su govorili da žele da saraduju sa JNA, da se u bolnicu kriju pripadnici Zbora narodne garde i MUP-a, i da ih oni tu nisu pozvali. Da je čak unešeno i neko oružje. Tada sam upoznao čoveka, kome tada nisam zapamtio ime, koji se predstavio, koji se predstavio kao direktor Hirurgije, tako ako mogu da kažem, i rekao je da je on aperisao naše vojnike, da im je pomog'o, i da želi da pomogne i da je na njega vršen pritisak da je prethodne noći celu noć morao zdrave ljude da previja i da im stavlja gipsove i zavoje, i da će on to sve pokazati koji su ti ljudi. Kasnije, ujutru kad sam došao, saznao sam da se on zove doktor Njavro Juraj. Ja sam mu rekao: "Dobro, pa ćemo o tome razgovarati." I želio sam da sa njim saradujem. Ušao sam, ušao sam u kancelariju kod doktorke Vesne Bosanac i zatekao tamo novog čoveka. Ja sam želio da nasamo razgovaram sa doktorkom Bosanac o ovim informacijama koje sam saznao tu u hodniku, i zamolio sam da taj čovek napusti kancelariju. Prije toga, zaboravio sam kad sam stigao na kapiju, kad su me upoznali komandanti jedinica kakvo je stanje u bolnici, i šta sve ima da se vidi, pozvao sam da dođe i moj pomoćnik za kontraobaveštajni rad, Mladen Karan. I upravo kad sam ja ušao sad drugi put kod kanc.... u kancelariju, on se pojavio na vrata. Gospođa Vesna Bosanac mi je rekla: "Nije to bilo kakav čovek, to je gospodin Marin Vidić Bili, poverenik Hrvatske vlade za grad Vukovar. I on treba da ostane u kancelariji". Ja sam se složio sa njom. Mi smo tu kratko obavili razgovor i zamolio sam je da pronađe dok... pitao sam da li postoji doktorka Gordana Antić? Ona je rekla da postoji; zamolio sam da je pronađe, da želim sa njom da razgovaram. Ona je pozvala neku svoju službenicu kojoj je dala taj zadatak. Ja sam onda rekao da treba da uzmu lekove i ostavio sam u kancelariji kod Vesne Bosanac mog pomoćnika, i o ostao je gospodin Borsinger. A ja sam krenuo dalje. Vesna Bosanac je krenula za mnom. Ja sam je zamolio da nije potrebno da ide, jer ću ja da idem sa majorom Paunovićem, i ona se vratila, tu na... sa ulaza bolnice. Izašli smo sad na drugi ulaz, desno iz njene kancelarije, pa pravo, ja mislim da je to glavni ulaz. I Paunović me je odveo da vidim to sklonište gde je bio Štab Zbora narodne garde. Samo sam mogao da ga vidim spolja, jer smo primetili da je sklonište minirano, i da ima dosta mina iznenađenja. Zapamtio sam da je ulaz bio

između neke dve barake, ovako... betonski, i da je ispred stajao blindirani *Mercedes* koji je bio malo oštećen, ali mi je ostalo upečatljivo da je imao tablice strane registracije, čini mi se Njemačke ali, ne mogu da budem siguran. Rekao sam Paunoviću da pojača budnost, da vojnici to ne smeju dirati i da se ipak ne ulazi u sklonište dok ne dođu inženjerske jedinice koje to trebaju da razminiraju. Tako da nismo ništa ni uzeli, ni videli, osim spolja, i vratili smo se ponovo u bolnicu. Doktorka, razgovarao sam ponovo sa doktorkom Bosanac; pitao sam je za spiskove ranjenih, povređenih. Ona mi je pokazala neke papire koje je izvadila iz fijke - bili su dosta nesređeni. Imalo je ljudi, imena na tim papirima, a onda negde ima, negde nema i tako. Ona je objasnila da je bilo teško u ratnim uslovima, i u tim u kojim su se oni nalazili voditi te sve papire uredno. Ja sam zadužio mog pomoćnika za kontraobaveštajni rad da vidi, da proveriti te spiskove, da vodi... da vidi, tačno da utanači možemo li da vidimo kol'ko ima ranjenika i šta tu ima u toj bolnici. Zatim je pristigla doktorka Antić. Ja sam želio sa njom darazgovaram u kancelariji kod Vesne. Ona me je zamolila da izađemo napolje da obavimo razgovor. Izašao sam sa njom ispred bolnice, sami smo bili i razgovarali. Ona je isto takođe rekla da želi da pomogne sve što treba. Ja sam njoj saopštio da je mene pozvao general i zamolio da je ja u toku večeri prebacim u Šid. Ona me je pitala da li mogu da joj obezbedim da ne ide u Šid, da odma' ide u Mađarsku? Ja sam rekao da ja stvarno nemam takvo ovlašćenje, i nisam ni imao, niti mogu. Ja jedino što mogu da učinim to je da mogu da je prevezem do Šida. Ona se malo razmišljala i rekla je da večeras, tu večer, ne želi da ide, a da će ujutru donijeti odluku šta će dalje da radi. Ja sam prihvatio tu njenu želju. Posle toga, vratio sam se, ili ne znam da li sam ulazio u kancelariju, ali tu sam bio našao majora Paunovića. Izašao je gospodin Borsinger. I već se približavao mrak. Ja sam ponudio gospodinu Borsingeru da idemo da vidimo ta... te mrtve... mrtva tijela i leševе koje mi je, sa kojim su me upoznali ti komandanti. On je mene rekao otprilike kol'ko se sećam da on žuri, da je on sve vidio što njega interesuje u bolnici, i da mora da stigne u Beograd na, ne znam, neke obaveze njegove koje su, i da ne može ići sa mnom da gleda to sada, a pitao me je kad će da počne evakuacija bolnice? Ja sam mu rekao da će to verovatno da počne sutra, čim svane.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Pitanje imam jedno. Da li je tog dana vama ili bilo kom drugom bilo, da li ste bili informisani da je bilo bilo kakvih prigovora od gospodina Borsingera na postupke vojske i na dešavanje u bolnici, tog dana? Da ili ne, kratko?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Nije bilo nikakvih prigovora.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li je Borsinger, mada ste već dali odgovor ali 'oću precizno, bilo šta prigovorio u pogledu tog predloga i dogovora da civili idu u "Velepromet"?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Nije prigovorio, nego je čak i on sugerisao da se bolnica isprazni, da civili idu, da bi se što pre evakuisali, jer su njegove ekipe stalno bivale na "Veleprometu" prethodnog dana.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li vam je Borsinger tokom tog popodneva, a posle ćemo razgovarati o sledećem danu, bilo kad pomenuo pojam neutralnosti bolnice?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja za to nisam čuo i nisam o tome sa njim razgovarao.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li ste tokom tog popodneva, večeri ili noći, bilo kada ponovo dolazili u bolnicu?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ne. Kad sam se vratio tu večer, više nisam dolazio u bolnicu.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li je Borsinger, mada ste to odgovorili, al' ovo pitam precizno zbog svedočenja koje smo čuli pred Sudom tražio od vas, ili da li ste čuli da je od bilo koga drugog tražio da on ostane tu noć u bolnici?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Nije tražio, nego je čak molio da ide što pre, jer je rekao da ima neke obaveze.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Samo trenutak, da vidim da li imam neku intervenciju, imam sugestiju da... možete li samo precizirati ovo šta vam je Borsinger rekao za "Velepromet" - da li je... da li su to njegove ekipe bile tamo ili ne? Možete li to da budete precizniji?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Borsinger je sugerir'o i Vesni, gospođi Vesni Bosanac da civili trebaju ići u "Velepromet" jer se tamo nalaze i njihove ekipe, i bile su i prvog dana, i tog dana, i pratile evakuaciju tih civila.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Hvala. Možemo li da vidimo šta se dalje dešavalo, nakon vašeg odlaska iz bolnice?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam otišao sa majorom Paunovićem, vidio veliki broj leševa u toj ulici gde mi je to pokazao, bilo mi je to teško i gledati, već je skoro padao mrak. Vratio sam se, pozvao mog pomoćnika Karana. On mi je rekao da je uzeo neke papire, te spiskove oko... to što sam mu ja rekao, ali rekao mi je i da je vidio da je gospođa Vesna Bosanac dala spiskove gospodinu Borsingeru koji su bili mnogo uredniji od tih koje smo mi dobili. Ja sam rekao: "Dobro, onda je u redu". Ne znam da li je još neki materijal on bio tu našao, sad se tačno trenutno ne sećam tih svih detalja. I zamolio sam majora Punovića, komandanta Drugog bataljona Vojne policije, da dovede u Negoslavce kod mene na razgovor gospođu Vesnu Bosanac i gospodina Marina Vidića. A ja sam se onda vratio mojim vozilom u Negoslavce i čekao da... u stvari, otišao sam prvo kod komandanta.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Samo malo. Sad ću vam samo predočiti par tvrdnji koje ste vi čuli u ovoj sudnici. Na stranici 683 zapisnika od 27. desetog, gospođa Bosanac kaže da ste vi tog dana došli dva puta u bolnicu, da ste sa Borsingerom došli po mraku. Šta kažete, bez komentara, da li je to tačno ili nije?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Nije t... nije tačno. Ja sam ispričao sve detaljno, trudio sam se da potpuno ispričam tačno šta sam ja tog dana radio u bolnici.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Dobro. Gospodin Njavro svedočeći 11. novembra na stranici 15... 1521, stranica zapisnika od 11. novembra, gospodin... 1521, izvinjavam se i prevodiocima, gospodin Njavro je svedočio kako je vas video 18. novembra oko 13 časova sa gospodinom Borsingerom ispred bolnice. Da li je tačno, da li ste vi tog dana bili kod bolnice?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: To su velike besmislice. Ima video zapis gde sam ja bio 18. Ja sam prvi put u bolnicu došao 19. posle podne.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Nekoliko svedoka P-22 i P-009 pominju da su tog popodneva, kad su došli ispred bolnice, videli tu dosta ljudi lokalnih, koji su se skupili, i koji su pretili, i koji su rekli... da te ljude treba pobiti. Povodom tih svedočenja i povodom vašeg sećanja, da li ste tog dana, kad ste bili u bolnici, ispred bolnice u tom re'onu, čuli neke takve komentare, i da li ste obavešteni o tome da su postojale ozbiljne pretnje ili bilo kakve pretnje ljudima u bolnici?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: U dvorištu bolnice, kod same kapije, pa dalje gde sam se ja kretao, nisam čuo nikakve pretnje, niti bile... bilo kak... nešto što bi izazvalo bilo kakvu pažnju - da smatram da je to neki nered.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Svedok Čakalić, kada je svedočio 13. marta na stranici 5893 je posvedočio da ste vi u noći između 18. i 19. novembra, odnosno u zoru - lično odveli Marina Vidića iz bolnice, da ste bili kod njega u kancelariji, razgovarali, a zatim toga odveli.

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: To je potpuno netačno. Ja sam ispričao u kojoj kancelariji sam zatekao Marina Vidića, doći će da svjedoči gospodin Paunović, i njemu sam dao zadatak da dovede Marina Vidića, i on ga je doveo.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: I još samo jedno pitanje, jednu ću vam predočiti tvrdnju koju ste čuli u ovoj sudnici, koje su za mene bile bitne, a možda će tužilac neke druge tvrdnje da predočava. Gospodin Njavro je takođe 11. novembra, kada je svedočio, na stranici 1535, kad je opisivao neki svoj dijalog sa čovekom koga je označio kao Radića, rekao da mu je taj čovek rekao da ste mu vi rekli da maltretira ljude. Da li ste vi bilo kome, od...bilo kom starešini, bilo kom vojniku rekli da maltretira bilo koga u bolnici tokom te večeri? Ili u bilo kom... kom trenutku?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: To je potpuna jedna velika nestina. I bilo bi me sramota da se tako i ponašam. A prvo da vam ka'em, ja sam ipak bio načelnik bezbednosti. I ovo što ste rekli za dovođenje, imao sam neki svoj nivo i autoritet, pa sam se trudio da radim poslove kako valja, i da verujem i dugim ljudima koji su trebali izvršavati, kojima sam ja rukovodio, koji su trebali izvršavati ostale zadatke. Kapetana Radića ja sam gledao u toku izvođenja borbenih dejstava, kao i druge komandire. Ali posle izlaska na Milovo brdo, ja se

ne sećam da sam njega bilo gde vidio i da sam kontaktirao. A nikad mu nisam izdav'o nikakve zadatke.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: A nekom drugom?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ni drugom nokom.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li ste čuli od bilo koga tog dana, te večeri ili sledećeg dana da su evropski posmatrači (ECMM) ili bilo ko drugi - hteli da te večeri idu u bolnicu?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: To nikad nisam čuo, osim čini mi se ovde da je neko pričao nešto u toj... u sudnici. Ali svi koji su i dolazili u našu zonu, bili su upoznati da je policijski čas bio na snazi od 17.00 časova do ujutru do 6.00 sati i da tada se skoro niko nije ni kretao po zoni osim ako je bilo izuzetno neke potrebe - da se spasi nečiji život ili da se ljudima pomogne.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Gde ste otišli nakon toga?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Po dolasku iz bolnice, prvo sam se javio ponovo u komandu kod gospodina komandanta i izvestio ga da smo odneli lek... lekove, telefonirao sam gospodinu generalu Paniću da doktorka Antić ne želi da ide u Šid. Zatim sam upoznao gospodina komandanta Mrkšića sa onim što sam ja zatekao tamo, i izvestio sam ga da sam zatražio da se kod mene na razgovor privede Vesna Bosanac i Marin Vidić. I verovatno smo još pro... popričali neke stvari, ne mogu se setit' svega. Sećam se da mi je posle toga gospodin Mrkšić rekao sledeće: da ja ne tražim više vozila od evrop... evropskog Crvenog krsta za evakuaciju bolnice, jer je to sve regulisano i da sutra ujutru počinje evakuacija bolnice, da će doći starešine i vozila iz Prve vojne oblasti, i da sa tim poslom rukovodi pukovnik Pavković. Mene je dao zadatak da moram obezbediti potpunu bezbednost da se prvo iz bolnice izvedu svi oni koji su osumnjičeni da su počinili krivičnih dela - da bi se prebacili u zatvor u Sremsku Mitrovicu. Da za transport takvih lica javim se pomoćniku za pozadinu, da mu je već naređeno da odredi autobuse, da se prije odlaska u bolnicu javim načelniku sanitetske službe potpukovniku Jovanoviću, i da mu je gospodin Mrkšić dao već zadatak da odredi 10 lekara vojnih, koji trebaju sa lekarima iz vukovarske bolnice izvršiti pregled ranjenika, i da organi bezbednosti u toku trijaže ne smiju nikoga izvesti iz bolnice bez prvog pregleda od strane lekara i bez njihovog prisustva, i da je ne smijem ići da vršim nikakvu trijažu, a da sa mnom ne budu lekari koje su za... koji su za taj zadatak određeni. Ja sam prihvatio to, i odredili smo vrijeme da će to biti ujutru u 6.00 sati, sledećeg jutra. I otišao sam da organizujem svoj dio posla i da obavim razgovor sa Vesnom Bosanac i sa Marinom Vidićem.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Samo malo. Da se ne bih na kraju osvrtao na sve paragrafe Optužnice već samo na neke koje nećemo možda obraditi sada. Tužilac u Optužnici tvrdi da je gospodin Mrkšić na vas preneo ovlašćenja da komandujete evakuacijom koju tužilac definiše kao evakuacija koja je od bolnice, preko kasarne završila na "Ovčari", i da ste vi komandovali svim snagama koje su

učestvovala u toj evakuaciji od bolnice do "Ovčare". Samo mi kažite da li je to tačno ili nije?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: To je potpuno netačno. I nikad takvo naređenje nisam dobio.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Možemo li sada da vidimo dalje šta ste uradili nakon sastanka kod pukovnika Mrkšića?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Otišao, vratio sam se u tu zgradu gde je bilo smešteno, u onu što sam crtao komandno mesto komandanta mesta. Tamo su već bili krim. - tehničari, moja dva referenta bezbednosti, i bila je gospođa Vesna Bosanac. Ja sam kratko sa njom razgovarao. Najviše me je interesovalo da li mi može pomoći da pronađem komandanta, gospodina Jastreba. Interesovalo me kol'ko ima ranjenih, a ko su ostali ljudi u bolnici. Ona je izrazila želju da će da pomogne, i rekla je da ima puno, alii da ona ne zna tačno cifru koju... koja je. A čini mi se, kako sam... ako sam zapamtio dobro te cifre koje je ona mene tada rekla, ali verujte da to možda nije... nije precizno, da je rekla da ima oko 200 ranjenika i oko nekih, kako je ona mene rekla, oko 60... na nekom bolničkom liječenju, ali nisam dobro baratao tim terminima. Rekla mi je: "Gospodine, jedini koji su ostali do kraja verni svom narodu i koji nisu hteli da izdaju svoj narod, to smo ja..." mislila je na sebe "... i gospodin Marin Vidić, i da vi nećete pronaći toga gospodina komandanta koga tražite, komandanta. On je davno pobjegao iz Vukovara." Ja sam je opet molio, kaže: "Ne mogu vam pomoći". Interesovala se da li mogu da pomognem da ona ide u Zagreb. Ja sam rekao da ću učiniti sve što mogu, i pitao sam je s kim održava veze i kontakte u Zagrebu. Ona mi je rekla da ima vezu sa... i može uvek da ga nazove: gospodina Tusa, gospodina Hebranga i gospodina Tuđmana. Ja sam je zamolio da ću ja naći imena nekih oficira koje sam znao da su bili zabo... zarobljeni u hrvatskim kasarnama u Gospiću i redom Hrvatske, i konkretno, evo ne znam da li da pominjem njegovo ime ovde, da se ne naljuti čovek - tražio sam jednog majora koji je sa mnom bio u Gardijskoj brigadi, ali je prekomadovan u kasarnu u Gospiću. I u proleće je zarobljen, i ništa se za njega nije znalo. Za njega sam insistir'o da o tome saznamo. Obećala je da će mi to pomoći. Neposredno posle toga našeg razgovora...

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Samo malo sporije.

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR:... bilo je tu... posle... počela je gospođa Bosanac da govori o politici i o Tuđmanu, kako ih je on izdao i tako redom. Mene...

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Nećemo o tome, a i... gde ste posle toga otišli?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Nije mi se ni sviđalo, nisam mi zapamtio šta smo pričali. Mene je došao kurir i pozvao me da se ponovo javim na Komandno mesto kod komandanta. Ja sam otišao tamo. I gospodin pukovnik Mrkšić je sjedio u operativnoj Sali za jednim stolom, i tu za stolom su sedela još

trojica visokih oficira sa činom pukovnika. I bilo je još oficira. Mislim da je to bilo uveče negde oko... možda 20.00 časova, osam sati.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Vi ste videli upis u ratni dnevnik koji o tome što ćete nam sad svedočiti govori, da ga ne pokazujemo, da je to bilo oko 20.00 časova, da li se to otprilike... ili da li je to podsetilo vas na...

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa i podsetilo me je, ali nešto smo diskutovali o dnevniku tome, koji je bio, koji se prikazao od pola osam do osam, pa je u toj tu zgradi bio tada u toku tada taj dnevnik, gdje smo mi vodili razgovore sa Vesnom Bosanac - gledali smo televiziju.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Kažite sada šta se dalje dešava?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pukovnik mi je kratko rekao: "Ovo su oficiri iz Uprave bezbednosti. Došli su po zadatku da izvrše trijažu i pronalazak osimnjichenih za učinjena krivična dela da bi se sprovedi u Sremsku Mitrovicu. Vi sednite i da ih informišete kratko o bezbednosnoj situaciji u zoni Gardijske brigade." Ja sam se sa njima pozrdavio. Nikada nisam pre imao priliku da sretnem te oficire, niti sam bilo koga poznavao. I počeo sam to svoje referisanje. Rekao sam da je u zoni naše brigade evakuisano ono što se predalo i sve što je imalo da se evakuise iz rejonu Mitnice, i da tu više nema ništa. Jedina dva mjesta gdje su ostali, postojala je mogućnost da se vrši selekcija, jeste "Velepromet" i bolnica. "Velepromet" sam rekao da drži Teritorijalna odbrana Vukovara i da je njima tu najpotrebnije da se izvrši ta selekcija. A predložio sam i što je i pukovnik Mrkšić odmah reagovao - da se bolnica ne smije dirati do sutra ujutru. Prekinuo me je odmah taj vođa te grupe koji sam... koji se predstavio da se zove Bogdan Vujić, pukovnik, i rekao otprilike ovim riječima: Druže majore, sve mi to znamo. Mora da se radi. Onda ćemo raditi po sledećem. Sva moja ekipa, odnosno ta ekipa koja je došla sa Bogdanom Vujićem ići će da radi odmah u "Velepromet", vi da odredite oficira koji će tamo da nas upozna sa tim ljudima; vi nastavite razgovor sa licima sa kojima ste počeli i pripremite se za trijaž i selekciju u bolnici. Ali ne možete ići u bolnicu prije nego što mi se javite, pošto je bilo već zakazano vrijeme 6.00 sati, sutra ujutru da mi se javite sa ekipom na kapiju "Veleprometa" u 6.00 sati. Ja sam, u stvari, komandant je već izdao zadatak tom dežurnom da preko komandanta bataljona vojne policije reguliše njihovu pratnju do "Veleprometa". Ja sam pozvao telefonom u kasarnu mog referenta bezbednosti Srećka Borisavljevića, i dao mu zadatak da na kapiju "Veleprometa" sačeka oficire o kojima je riječ, da ih upozna sa predstavnicima Teritorijalne odbrane i upravnikom "Veleprometa", i da bude sa njima dok se ti zadaci koje oni imaju rešavaju. I tu smo se rastali.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Samo malo. Čuli ste svedočenje gospodina Vujića 16. februara na stranici 4497, on je rekao tom prilikom kada su polazili da ste vi izjavili: "Nemojte da se začudite ako tamo neki četnik zakolje nekog ustašu".

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam od tog gospodina Vujića čitao razne izjave kad sam došao ovde u Hag, pošto su mi bile dostupne. I vidio sam da ih je vrlo često mijenjao, a onda to što ste vi ponovili, da ja ne ponavljam,

to je ovde dao ponovo *adendum* kad je trebao da uđe u sudnicu. Sa kojim ciljem i zašto, ne znam. A to su najviše neistine koje postoje. I čak je on rekao da sam im ja držao sastanak ispred Komande. Pa, mislim poštovani Sude, naša vojska, ja ponovo kažem i armija je bila ozbiljna, i ne želim ni da tumačim takve izjave, vi odlučujte kako mislite da je dobro, ali bilo bi to suviše da jedan major postrojava pukovnike i da im drži sastanke. To bi već bilo preterano, a posebno u tom vremenu.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Dobro. Nećemo da komentarišemo dalje. Vi to niste izjavili koliko sam ja shvatio iz ovog odgovora?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Nisam ti nikad izjavio.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Hvala. Da li ste tokom te večeri, bilo kada, imali ponovo susret sa tim licima?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ne tokom te večeri, nego tek ujutru u 6.00 sati, kad sam se javio pukovniku Vujići na kapiji "Veleprometa". Prvi put smo se ponovo sreli.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Hvala. Sad ćemo preći na drugu temu, al' pre toga ću vam predočiti još jedan iskaz. Ja bih ostao na javnoj sednici, ako želite da vam kažem ime da bih vas podsetio na ovu tvrdnju, moraćemo da pređemo na privatnu. Svedok P-32, koji je svedočio 7. decembra, na stranici 6962 je tvrdio da vas je video 19. oko 6.00 ujutru u rejonu bolnice, da ste ga vi stavili u vaše vozilo i da ste ga onda odveli u bolnicu. Sećate se o kome se radi, i tog... ili tog svedočenja?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Sećam se svedočenja, ali verujte da mi je teško da zapamtim sve ove šifre P-0, P-3, P ostalo. Kod mene se ljudi pamte po imenu i prezimenu, a rijetko po šiframa, ali to što je on svedočio, nije tačno.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Hvala. Sada ću vam postaviti nekoliko pitanja o objektu "Velepromet": da nam kažete čiji je to objekat, ko se tu nalazio, ko ga je obezbeđivao, ko ga je držao, da li su... da li je tu bilo neko od vaših organa bezbednosti, da li je tu bio ili je dolazio, i šta su oni radili iz organa bezbednosti u "Veleprometu"? Znači uopšteno da nam kažete par reči o "Veleprometu", pa da idemo dalje?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: "Velepromet" je jedno veliko skladište neke trgovinske organizacije u miru. I u to vreme, kad smo mi stigli tamo, već je tamo bio formiran prihvatni centar za građane Vukovara. I to je u svojoj nadležnosti pod komandom držala Teritorijalna odbrana Vukovara. Tamo su imali i svoja skladišta za hranu, gorivo, pa čak mislim i municiju. I imali su prostorije za prihvati i pomoć ljudima koje je trebalo trenutno zbrinuti. Oni su i poznavali te ljude, i nismo se mi mnogo mješali u to, ali smo pomagali kol'ko smo mogli. Obezbeđivali su taj "Velepromet" većinom njihovi ljudi. I on za pripadnike Gardijske brigade, taj "Velepromet", nije toliko bio ni značajan do 18. novembra, pa smo i manje nava... navraćali tamo. Ali bio je zadužen komandant Drugog jurišnog odreda da kontroliše red i disciplinu, a to se vidi iz naređenja koje je

izdao pukovnik Mrkšić. I ja sam zadužio kapetana Srećka Borisavljevića, i to po naređenju isto ja mislim komandanta, ima to upisano i u ratnom dnevniku, da povremeno kontroliše bezbednosnu situaciju u tom centru i da saraduje sa organima bezbednosti, tamo je bio Žigić, major, organ bezbednosti u Teritorijalnoj odbrani, i da menja informacije ako neke ima sa njim. Eto to je za "Velepromet".

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Šta znate o čoveku, ko je bio upravnik tog centra, aj' tako da kažem?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Upravnik prihvatnog centra "Velepromet" bio je Ljubinko Stojanović.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Jel' on bio...

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: On je bio pripadnik Teritorijalne odbrane Vukovara, i bio je po mojim zapažanjima i ono što je mene informisao Srećko Borisavljević, vrlo radan, sposoban i dobro je taj posao radio, čak su sa njim često razgovarali predstavnici Crvenog krsta i evropski posmatrači, pa sa njim je razgovarao i gospodin Vance kad je bio u poseti Vukovaru.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Moram samo da napravim intervenciju na stranici 23, red 25, on se zove Ljubinko Stojanović, i na stranici 24, red 2, on nije bio komandant TO, već je svedok rekao da je on bio pripadnik, jel' tako, on je bio...

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pri... pripadnik TO, TO Vukovara.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Hvala. U prethodnom periodu, da li ste imali bilo kakve informacije o nekim nepravilnostima, zločinima, kriminalnim radnjama u "Veleprometu"? Od bilo koga?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Nisam dobio ni jednu takvu informaciju za vreme dok sam bio u Vukovaru - da je u "Veleprometu" bilo bilo kakvog nereda.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Poštovani Sude, sad bih molio da pogledamo za trenutak u elektronsku sudnicu (E-Court practice direction) sistemu ponovo ratni dnevnik dokazni predmet 70, BHS... 107 izvinjavam se, ratni dnevnik, 107 ratni dnevnik, BHS stranica 33, u e-court-u 02935466, engleska verzija stranica 30. Ja se opet izvinjavam, ne ne, izvinjavam se, 401 je dokazni predmet. Ratni dnevnik Gardijske brigade, mislili smo da ga svi znamo napamet, ali izgleda da ne. 401, znači BHS stranica 33, engleska verzija, stranica 30. To je upis od 22.; 02935466 je u e-court-u. Zadnji deo ako može, po... poslednji upis da se poveća malo? To je upis od 22. desetog u 13.30. Ja ću pročitati: "Komandant OG Jug naredio da se u Kombinat "Velepromet" gde se prikupljaju izbeglice, uvek bude jedan iz organa bezbednosti za prikupljanje podataka". U primedbi sa strane kol'ko ja vidim, piše "upoznat načelnik bezbednosti".

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam već rekao to i prije ovog nego što ste vi pročitali da sam ja za taj zadatak angažovao majora, odnosno

kapetana Srećka Borisavljevića koji je ujedno bio i referent bezbednosti za Drugi jurišni odred.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Sada bih da pogledamo još dva dokumenta iz seta naših 65 ter dokumenata koji govore o "Veleprometu", pa sam ih zato ostavio sada za ovu fazu. Molio bih da se sada na ekran stavi 65ter, 13 dokument, koji ima oznaku 3D050058? To je... 3D050058. To je opet jedan izveštaj organa bezbednosti Gardijske brigade od 9. novembra. Prvo ćemo, ovaj drugi pasus me prvo interesuje gospodine Šljivančanin da prokomentarišete. "U Prvom bataljonu Vojne policije" počinje. Da li se sećate toga?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa evo, ovo je isto takođe jedan moj izveštaj upućen načelniku bezbednosti Kabineta saveznog sekretara. I sad ja mogu da pročitam ovo što je zapisano, to je bila pojava. Znači ovde se govori o 26 vojnika Hrvata iz Prvog bataljona Vojne policije, koji su počeli da se brinu šta će biti dalje sa njima, jer su saznali da je Republika Hrvatska proglasila 10. jedanaestog da će da bude samostalna. I ljudi su se normalno brinuli. Nije bilo svejedno. I evo, o tom... o tome sam ja pisao u tim svojim izveštajima. Tražio sam savete šta da nam kažu.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Sledeći stav govori sam za sebe, potvrđuje da je i tog dana i dalje bilo onih problema o kojima smo govorili juče, jel' tako, o... u... u... protivterorističkoj četi. Ali mene interesuje da pređemo na sledeću stranu, poslednji pasus. Ako možemo da okrenemo stranicu? Poslednji pasus da se uveća? Ovde piše sledeće: "Oslobađanjem naselja "Boško Buha" u Vukovaru, iznenada se pojavio veliko broj stanovništva u sklonišcima, evakuisano je preko 300 ljudi u "Velepromet", gde je izvršena pojedinačna obrada. Tokom dana obrađeno je oko 100 osoba među kojima je izdvojeno oko 25 lica, značajni za organe bezbednosti, u smislu daljeg prikupljanja podataka o položajima i snagama ustaških formacija, i eventualnu zamenu za zarobljene pripadnike JNA". I onda dalje obrazlažete o kome se radi. U par reči, hoćete nam dati komentar vaš ovoga paragrafa?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Znači, ovo što ovde piše je tačno, jer je to bilo tako u takvo vrijeme. Mi organi bezbednosti mogli smo da osumnjičimo da je neko počinio krivično delo samo ako ga uhvatimo na licu mesta, ili ga... ili se on preda sa oružjem, ili ga... tako ga zateknemo. A ova druga lica morala su da prođu kroz sve te... kroz selekciju, a to su nam pomagali pripadnici Teritorijalne odbrane Vukovara, i na osnovu onih spiskova koje smo mi dobijali iz Uprave bezbednosti - o identifikaciji lica, ako nađemo takvo lice, zadržimo ga dok sa njim ne obavimo razgovor, pa posle odlučimo da li je on civil ili treba da ide u zatvor. Eto, to je bio postupak takav, pa je verovatno bilo i sa ovih pet, 25 lica, iako sam ja rekao juče i to se sećam, možda je ostalo svega njih...

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Polako.

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Možda je dokazano svega njih dvojica – trojica da su počinioci nekih krivičnih dela, ostali su verovatno pusteni kao civilna lica.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Polako, molim.
SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Znači...

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: U redu, u redu, samo sporije malo?
SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: I sledeći dokument, ali bih molio da pređemo na privatnu sednicu? Možemo li da dobijemo... da dobijemo za ovaj dokument samo oznaku za dokaz?

SUDIJA PARKER: Da, biće označeno za identifikaciju, ako je to ono što vi želite?

ADVOKAT LUKIĆ: Ja bih želeo da se obeleži za primanje u dokumentaciju predmeta, u dokaze, ali sam mislio na sledeći dokument kada sam molio da pređemo na privatnu sednicu, jer se pominje ime zaštićenog svedoka?

SUDIJA PARKER: Ako nudite ovaj dokument na usvajanje, biće prihvaćen, gospodine Lukiću.

sekretar: Kao dokazni predmet 834, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Hvala vam. A sada privatna sednica.

(privatna sednica)

Sekretar: Časni Sude, vratilo smo se na javnu sednicu. Ovaj dokument postaće dokazni predmet 835 pod pečatom.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Ja mislim da ćemo stići da obradimo još jednu temu pre pauze. Da li ste išli na "Ovčaru" te večeri, gospodine Šljivančanin, i dalje smo na 19. novembru?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: 19. novembra, posle sastanka sa organima iz Uprave bezbednosti, ja sam ostao na Komandnom mjestu, jer su dolazile starešine sa izvršenja određenih zadataka, pa su i pristizale neke informacije, pa sam ja kao organ bezbednosti nekad i volio da čujem neke informacije, šta se dešava. I kol'ko se sećam... tu se bio vratio i major Škorić, onaj koji je prethodnu večer bio određen da vodi civile za Hrvatsku na autoput, na prelaz kod Šida. I izvestio je da Hrvatska nije htela da primi taj narod; i kol'ko sam saznao, oni su ponovo vraćeni na "Ovčaru", da je to veliki problem za te

ljude. I čak se sjećam riječi: "Zašto se dozvoljava da se taj narod maltretira?" Zatim, čini mi se da sam u prolazu razgovarao i sa načelnikom intendantske službe, koji je obezbeđivao hranu za te ljude i vodu. I... i on je iznio niz problema, čak je rekao da su tamo čak pristigli pripadnici Teritorijalne odbrane i da žele da "rašćupaju" neka motorna vozila, tako da kažem. Pošto se on vratio iz tog rejona "Ovčare". Znači, bilo je riječi o tim svim problemima koji se dešavaju na "Ovčari". Ja sam malo bio i zatečen, jer nisam znao to sve šta se dešava, i bilo mi je žao tih ljudi, pošto sam prethodu veče radio na tim poslovima sa majorom Vukašinićem. Ne znam da li mi je o tome nešto govorio pukovnik Mrkšić, ne mogu da se setim, ali možda smo i... možda sam pričao i sa njim, ali stvarno se ne sećam. Ja sam otišao i pozvao majora Vukašinića, i otišli smo ja i on direktno na "Ovčaru". Jer sam nisam mogao da idem, zbog bezbednosti. Bio je mrak. Kad smo prilazili "Ovčari", zadržani smo na jednoj prijavnici koju je postavila ta Komanda mjesta - najmanje 20 minuta; nisu hteli da nas puste unutra pošto je policijski čas, i oni nas ne poznaju, a ne poznajemo ni mi njih, jer su iz druge jedinice. I posle dužeg insistiranja, javio se taj komandant sa tog Komandnog mesta, kako je on proveravao, mi smo se predstavili ko smo i šta smo i sve ostalo, pustio nas je da uđemo, i došli smo vozilom pred takozvanu "žutu zgradu", to je, tačno znam. Tu je starešina čina kapetana I klase i to se sećam, u uniformi, mene izvestio da ima veliki broj civila koji su se vratili, da neće da izađu iz autobusa da bi se rasporedili u hangar, da žele da ostanu u autobusima, da je obezbeđena hrana i voda. Ali je rekao da je sve u redu. I da su pristigle... da je pristigla Vojna policija da obilazi te, da obezbeđuje to, i... po njemu, nije bilo nikakvih problema. Tu sam zatekao i komandanta, odnosno jednog od tih komandira Teritorijalne odbrane - Miroljuba Vujovića. I bilo je neko'ko pripadnika sa njim Teritorijalne odbrane. Pit'o sam ga zašto je on tu; on je rekao da je došao zbog motornih vozila i mehanizacije koja je bila rečena da će doći u "Velepromet", a koja je izvedena sa Mitnice, al' da još nije došla sva, po njemu, kako je on to mene objasnio. Pošto je bio mrak, normalno da ja noću nisam ni išao da gledam to, nije imalo osvetljenja, nije imalo ništa. Ja sam mu rekao da on treba da bude siguran da pripadnici Jugoslovenske narodne armije neće ništa tuđe odnijeti ni odvesti, i da će se to sigurno prebacit' u "Velepromet", i da noću ne prave probleme i da sačekaju dan da se to riješi. Taj stariješina koji je... on je rekao ime, taj starešina što sam zaboravio, koji je tu... tu bio kao predstavnik 80. motorizovane brigade, rekao je takođe da nema problema, da će to biti regulisano kako je i dobijeno bilo naređenje... ranije. Nudio mi je da obiđemo te ljude i autobuse, ja sam smatrao da sad ne treba ponovo taj, te ljude koje smo prethodnu veče... ne kažem da smo ih mučili, ali smo im pomagali, i da ih ponovo iznuravam nečemu i da sa njima vodim bilo kakve diskusije i razgovore, nisam išao da obilazim autobuse, pošto sam verovao da je svedok u redu, i nije bio ni to zadatak moje jedinice. Mi smo tu zadržali se jedno 10 do 15 minuta i vratili smo se nazad. Vukašinić je otišao u svoju zgradu, ja sam otišao na Komandno mesto. Mislim, kol'ko se sećam da sam rekao tada pukovniku Mrkšiću da sam bio na "Ovčari", iako to nisam siguran sto posto. I čini mi se da je on mene rekao: "Sve ja to znam. Potpukovnik Vojnović, komandant 80. brigade me je izvestio, tamo je sve to

organizovano." i da to dobro funkcioniše. I tu sam se prvi put tu veče sreo sa generalom Acom Vasiljevićem i pukovnikom Tumanovim.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Samo malo. Morate ponoviti prethodnu rečenicu. Šta vam je rekao pukovnik Mrkšić, kad ste ga izvestili po dolasku sa "Ovčare"?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ako se sećam...

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Samo polako... Šta vam je rekao Mrkšić da mu je rekao...?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ako se sećam da sam razgovarao tu veče sa Mrkšićem, Mrkšić mi je otprilike rekao: da on zna da je to ljudstvo vraćeno na "Ovčaru", da ga je o tome izvestio potpukovnik Vojnović, komandant 80. motorizovane brigade i da su preduzete sve potrebne mere da se to ljudstvo zbrine, i da zna da nema nikakvih problema.

ADVOKAT LUKIĆ: Stranica 32, red 12, svedok je rekao potpukovnik Vojnović. Posle pauze ćemo da nastavimo gde smo stali. Sad je vreme da napravimo pauzu.

SUDIJA PARKER: Nastavićemo sa radom u 10.50 časova.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Stoje i na levoj i na desnoj strani. Gospodine Moore?

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, mogu li da zamolim za jednu malu uslugu mog uvaženog kolegu? Ja znam koliko je teško kada se vodi glavno ispitivanje svedoka, posebno sa tako važnim svedokom kakav je gospodin Šljivančanin. Ali ponekad su u jednom pitanju dva ili tri pitanja, a što je još važnije, odgovori su izuzetno dugački. I ja bih sa moje strane bio veoma zahvalan... možda je sa mnom problem što ne mogu toliko podataka tako brzo da prihvatim, ali bio bih veoma zahvalan ako bi moj uvaženi prijatelj najbolje što može kontrolisao gospodina Šljivančanina, kako bi njegovi odgovori bili lakše shvaćeni, a to bi onda isto tako bilo nešto što bi bilo podvrgnuto unakrsnom ispitivanju. Ali to nikako nije kritika, već samo molba.

SUDIJA PARKER: Gospodine Lukiću?

ADVOKAT LUKIĆ: Ja sad, mislim da imam u odnosu na moj planirani sled pitanja i tok pitanja potpunu kontrolu svedoka. Moguće je da su mu neki odgovori duži, ali to zato što smo nas dvojica intenzivno se pripremali, i u tom nekom odgovoru, on meni odgovori istovremeno na tri četiri postavljena potpitanja. Ako nešto gospodinu Mooreu nejasno, da je sam možda odgovor nejasan, možda

ćemo kao juće moći to da raščistimo, a ostalo ćemo ostaviti slobodno vreme u unakrsnom ispitivanju. Ono što se ja trudim to je zaista da što efikasnije sprovedem gospodina Šljivančanina kroz veliki broj tema, do kojih nas je doveo tužioćev *case*, niko drugi. Ali ćemo se truditi pre svega zbog efikasnosti postupka, gospodine Šljivančanin, da budemo jasni i precizni sa odgovorima i da odgovori budu ono što možemo da pružimo Sudu.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Gospodine Šljivančanin, prekinuli smo kada ste se vratili kod Mrkšića. Koga ste tu zatekli kod pukovnika Mrkšića, kada ste se vratili sa "Ovčare" 19. uveće, i šta ste iza toga radili?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Kao što sam već počeo, zatekao sam general-majora Acu Vasiljevića, pukovnika Tumanova. I bilo je još starješina iz Prve vojne oblasti i Generalštaba, ali ne mogu da se setim sad njihovih imena, a neke nisam ni poznavao.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Ko je gospodin Tumanov tada bio?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Gospodin Tumanov je u to vrijeme bio zamjenik gospodina Ace Vasiljevića.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Šta se dalje dešavalo?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam kratko informisao generala Vasiljevića i Tumanova šta smo mi organi bezbednosti radili prethodna dva dana, posebno u Mitnici. Po dolasku grupe oficira iz Uprave bezbednosti, rekao sam mu da su otišli na "Velepromet", i o tome da sam na razgovor priveo doktoricu Vesnu Bosanac i Marina Vidića, i pozvao sam ih da dođu u prostorije gde smo se mi nalazili.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li je po vama, da li vam je Vasiljević nešto odgovorio, da li je on znao nešto o dolasku ove grupe iz Uprave bezbednosti? Da li je o tome bilo reći?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Bilo je rijeći. Rekao mi je da zna i čak mi savetovao, odnosno sugerisao, da su to iskusni oficiri, i da u budućem radu isključivo po pitanjima bezbednosti saradujem sa njima, i da poštujem instrukcije one koji mi budu oni davali.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Gde ste nakon toga otišli i šta se dešavalo?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam posle toga otišao u moju zgradu. I sad ovde sam zaboravio ili ako nisam, ne sećam se sad da li sam gospođu Vesnu Bosanac poslao na spavanje prije mog odlaska na "Ovčaru" ili sada, kad sam se vratio, ne mogu te... svih detalja da se setim. Ali uglavnom, bilo je da sam joj saopštio pošto je noć i policijski čas, da je rizično da se putuje do bolnice noću, da mi tu u blizini imamo našu bolnicu, i tamo se nalazi dosta medicinskih sestara i doktorica, pošto nisam hteo da spava ona kao ženska osoba u nekoj zgradi gde smo mi spavali - pa predlažem da ona prenoći u našouj bolnici i da vidi kako rade naši lekari, i koga sve lijeće oni. Ona se sa tim složila. Pozvao sam gospodina potpukovnika Jovanovića i zamolio ga da doktoricu primi

u bolnicu i da obezbedi sve što je potrebno. I ona je otišla u bolnicu. Nismo primenjivali nikakve mere prinude prema njoj. S tim što sam joj rekao da će sutra ujutru u 6.00 sati ići sa mnom u bolnicu. I nastavićemo dalji razgovor. Ja sam onda nastavio razgovor sa gospodinom Marinom Vidićem - Bilim.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Gde se vodio taj razgovor i da li se sećate ko je tu bio prisutan? I koje doba večeri je to bilo? da li možete donekle da kažete otprilike, kad se to dešava?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam razgovor sa Marinom Vidićem - Bilim vodio u večernjim časovima, negde pred ponoć tog 19. novembra 1991. godine u prostorijama zgrade u kojoj je bio smešten organ bezbednosti, koju sam ovde i nacrtao. I bio je prisutan: Karan, Karanfilov Borče, i možda neko od krim.-tehničara, koji su snimali te naše razgovore sa kamerama. Ali, ne mogu se sad setiti imena svih tih ljudi, a ova su dvojica sigurno bili prisutni.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li je neko dolazio tokom tog razgovora kod vas u vaše prostorije?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Posle... znači negde oko dvanaest sati noću, odnosno u ponoć ili možda malo kasnije, došli su ge... general Vasiljević i pukovnik Tumanov.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: To se deševa, da ponovimo još jedanput gde?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: To se dešava u prostorijama kuće u kojoj su smešteni organi bezbednosti, u selu Negoslavci.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: I šta se tu dešava? Šta oni tu rade?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam generala Vasiljevića zamolio da možda i on razgovara sa gospodinom Vidićem. General je rekao da on neće obavljati sa njim nikakav razgovor, da ja to završim. Tražio je dalje da mu pokažem šta imam sve od dokumentacije koju sam uspio prikupiti od pripadnika Zbora narodne garde i pronaći do sada u svom radu, i ono šta smo oduzimali od dobrovoljaca koje smo razoružavali i slali van zone borbenih dejstava. I interesovao se uopšte o našim metodima rada i radu koji smo tada sprovodili. Kratko smo razgovarali i o telegramu koji sam ja dobio od njega, rek'o sam mu da mi radimo sve po tom pitanju kol'ko možemo. On mi je sugerisao da trebamo sve one koji su osumnjičeni bez ikakvih razgovora sprovesti što pre u zatvor u Sremsku Mitrovicu, i da tamo postoje organi koji će raditi dalja ispitivanja tih ljudi. Uglavnom, to su bili ti kratki naši razgovori.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li je ta zgrada, gde ste, da kažem, gde su vaše prostorije koje ste juče pokazivali, odnosno prvog dana, kol'ko se sećam, da li je to zgrada gde ste vi inače spavali, gde ste, da kažem, provodili vreme kad niste van, na terenu?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: To je zgrada u kojoj smo smi i i spavali i boravili kad nismo na terenu, i provodili naše vrijeme isključivo samo u toj zgradi za vrijeme izvođenja borbenih dejstava.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Ko je sa vama još spavao u toj zgradi?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: U toj zgradi su spavali samnom: Karan, Karanfilov, Momčilović, jedno vrijeme, dok nije postao komandant mjesta, spavao je i Vukašinović, i spavao je moj vozač.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li ste te večeri izlazili nakon tog razgovora sa Vidićem, nakon dolaska gospodina Vasiljevića, da li ste napuštali taj objekat tokom noći?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam bio izuzetno umoran počto ni prethodno večer nisam spavao, i jedva sam čekao da se završi ta naša aktivnost, da se malo odmorim - znajući za sledeće napore. I nisam izlazio nigde. Ostao sam da nastavim svoj razgovor sa gospodinom Marinom Vidićem, koji mi je predao tada i svoj dnevnik, i dosta papira i zapisa koje je pisao predsedniku Hrvatske gospodinu Tuđmanu. I jednom je on rekao da je on ranije bio svirač i volio je kafanski život, pa je zamolio da mu i dam ako imam jednu čašu rakije ovaj, da popije. I ja sam mu rekao da ja slabo pijem alkohol, ali zamolio sam da pronađu negde čašu, i stavio sam ispred njega i rekao sam: "Evo, i sam sipaj." I on je čovek popio malo pića, i počeli smo i da pjevamo - te pjesme koje je on pjev'o. I stvorili smo jednu ovako prijatnu atmosferu. I pravo da vam ka'em, lepo čovek je pjevao.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Dobro. O tome ćemo možda slušati neka kasnija svedočenja. Da li ste neke zadatke dali svojim saradnicima za sledeći dan te večeri, ili sledeće jutro, već kako se dešavalo?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam podelio zadatke za sledeći dan tu večer. Majora Vukašinovića sam zadužio da sa pomoćnikom za pozadinu obezbedi dva autobusa da dođu u rejon bolnice koji bi prevozili osumnjičene za počinjena krivična dela koji se kriju u bolnici. Kapetana Karana zadužio sam da prikupi potrebne dokumente oko onih spiskova iz bolnice, i da zajedno samnom i sa Vesnom Bosanac ide u bolnicu. Kapetana Karanfilova zadužio sam da ujutru nastavi dalje razgovore sa Marinom Vidićem, i da ode u sklonište koje će trebati da se razminira, i da vidimo šta se nalazi u tom skloništu da je boravio Štab Zbora narodne garde. A ujedno, zamolio sam tu večer starješinu iz inžinjerije da odredi stručne ljude koji će prvo pomoći da se uklone mine iznenađenja, da bi organ bezbednosti mogao da uđe u to sklonište.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Možemo li sada da pređemo na 20. novembar?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Izvinjavam se, nisam još to rekao za 19., mnogo je tih informacija. Javio mi se tu večer, po naređenju potpukovnika Jovanovića doktor potpukovnik, potpukovnik Ivezić, i upoznao me je da je on određen da vodi lekare u vukovarsku bolnicu, i da je njemu potpukovnik dao zadatak da se javi meni da me pita šta treba da radi. Ja sam mu rekao da ćemo ujutru u 6.00 sati da krenemo u vukovarsku bolnicu, da trebaju da izvrše pregled kako su i dobili zadatak, ranjenika, i da ćemo se konkretno, tamo na licu mesta dogovoriti, al' da oni budu spremni da idu sa nama u 6.00 sati.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Pa jeste pošli u 6.00 ujutru, ko je poš'o i gde ste pošli?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Mi smo se možda skupili malo prije 6.00. U vozilu u kojem sam ja bio bio je moj vozač i ja, bio je kapetan Karan, i bio je doktor Ivezić. U drugom vozilu, bila je, ja mislim Vesna Bosanac; i da li u tom istom vozilu je još išlo jedno vozilo, bili su lekari koji su... koje je poveo zajedno sa njima... sa sobom, potpukovnik Ivezić. I krenuli smo 20. ujutru. I sreli smo se sa pukovnikom Bogdanom Vujićem na kapiji "Veleprometa" u Vukovaru. U 6.00 sati.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Šta se dalje dešavalo?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Tu sam se ja javio pukovniku Vujiću i rekao sam da je ekipa stigla. On je pitao kol'ko ima mjesta u mom vozilu, ja sam rekao da ima jedno mjesto, ali da više nema prostora. On je rekao da moramo da nađemo još mjesto za jednog starešinu. Ja sam onda rekao ako ne smeta tom čoveku da sedne tamo pozadi gde se drže stvari, na te stvari, tu je moglo da se sedne. Oni su prihvatili. Tu smo se kratko dogovorili o tome gde bi trebali ti ljudi koji se izvedu kao osumnjičeni za učinjena krivična dela da odu, jer je ranije bio plan da svi civili, znači, mi smo te i dalje zvali... smatrali civile, jer se oni nisu predali sa oružjem, nismo ih ni... ni... ni uhvatili da prave neka krivična dela. Svi su trebali da prođu kroz "Velepromet". E sad, pošto ćemo mi prisustvovati - organi bezbednosti tamo samoj selekciji, smatrali smo da ti ljudi ne trebaju doći u "Velepromet" da im se ponovo vrši pretres ili selekcija, nego smo se dogovorili da je najbolje da oni dođu u kasarnu, i da tu sačekaju dok se formira kolona za odlazak u Sremsku Mitrovicu. Pukovnik je verujem izdao neke zadatke ovim drugim starešinama njegovim koji su bili, ali ja stvarno nisam ulazio u to.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Ko je pošao onda sa vama tim vozilom?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Samnom je vozilom pošao gospodin pukovnik Vujić Bogdan i još jedan starješina iz organa bezbednosti, ali verujte ja tada nisam znao njegovo ime, nisam ga zapamtio. I sada...

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Sada znate ko je?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa sad znam kad se pripremamo za ovo sve da je to bio... Korica... Korica.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Hvala. Kada je prethodnog dana bio dogovor i razgovor sa pukovnikom Mrkšićem oko vaših zadataka za evakuaciju bolnice, šta je bio plan, šta vam je Mrkšić rekao, šta ste saznali, gde treba da se vode ta lica... koji su potencijalni izvršioi krivičnih dela?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Mrkšić je odmah, još 18. novembra na sastanku, kako sam rek'o... rekao da svi oni u koje se sumnja da su počinili krivična dela ili smo... ili su se predali kao takvi sami, vode se u zatvor u Sremsku Mitrovicu, a civili mogu da idu na dva pravca. Jedan pravac u Crveni krst u Šid, drugi pravac na dogovoreno mjesto prihvata na granici Republike

Hrvatske. I bila je ona kategorija lica koji žele da ostanu i dalje da žive u Vukovaru - da ih niko ne mi... nes.. ne smije terat' niti dirati, koji imaju mogućnosti da nastave dalje život.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li je pre 20. bilo ko pominjao, da l' ste došli sad do saznanja, da neko treba da se vodi na "Ovčaru"? Tog 20. govorim... iz bolnice?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Što se toga tiče, čitav rejon grada Vukovara koji gravitira prema "Veleprometu", imala je samo instrukcija da se... da civilno... da civilna lica idu na "Velepromet". Iz tog dela niko nije pominjao nikad da se neko vodi na "Ovčaru", niti je bio potrebe. Jedino Mitnica kao naselje tog grada, svojim delom gravitirala je više prema "Ovčari", da bi se nastavio dalje put za Sremsku Mitrovicu, pa su ta neka lica svraćana preko tog objekta za dalji put prema Sremskoj Mitrovici.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li je objekat bolnice, da kažemo, to što ste sad rekli termin "gravitirao" više prema kasarni i "Veleprometu" ili prema "Ovčari"?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Taj objekat je isključivo gravitirao prema "Veleprometu" i kasarni.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Hvala. Pošli ste u bolnicu, pretpostavljam... Recite mi još jednu stvar, tu ispred "Veleprometa" to jutro 20. ili na putu do bolnice, u razgovoru sa Vujićem i ostalim ljudima, da li vam je bilo ko tad pominjao šta je bilo prethodne večeri u "Veleprometu" - neke svoje impresije?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Taj oficir koji je pošao sa nama zajedno u autu, većinom je šutio. Ja, gospodin Vujić i doktor Ivezić smo najviše pričali. Nije bilo nikakve diskusije šta su oni radili u "Veleprometu" niti je on bio dužan mene da podnosi izveštaje, uglavnom smo se dogovarali sa doktorom Ivezićem kako je najbolje da ne povredimo nikoga, da ne remetimo ranjenicima taj njihov kakav god da je život-život, a da se ustanovi ima li tamo ljudi koji su počinili krivična dela, i kako to da se obavi. O tome smo razgovarali u vozilu do dolaska u bolnicu.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Koga ste zatekli od starešina iz Gardijske brigade kad ste došli u bolnicu? Ko je tu bio prisutan od vojske iz Ga... iz Gardijske brigade tada? Ako je bio?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Kad smo došli to jutro u bolnicu, prisutni su bili vojnici i starešine iz Drugog bataljona Vojne policije, i kol'ko se ja sećam, sad tamo je bio major Paunović Radoje i kapetan Simić. Njih sam dvojicu sigurno vidio. Bilo je i drugih starešina iz vojne policije ali ne mogu da se setim sad tačno imena, da nabrajam ko je bio. Ne znam, zaboravio sam.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Čuli ste svedočenja pred ovim Sudom određenih svedoka o dešavanju u bolnici tokom te noći 19. na 20. Da li ste dobili i kakve informacije od tih starešina tu o nekim incidentima tokom noći u bolnici?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam pitao gospodina majora Paunovića da li je bilo protekla noć mirno. On mene tada nije saopštio ništa ružno da se desilo u bolnici, niti je imao nekih negativnih zapažanja.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Šta se dalje dešava?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Otišli smo u kancelariju kod gospođe Vesne Bosanac, i zamolili gospođu Vesnu Bosanac da ona pozove svoje lekare koji bi trebalo da sarađuju sa našim vojnim lekarima oko pregleda osoblja, odnosno ranjenika u bolnici. I izložili taj plan, to je najviše izlagao gospodin doktor Ivezić, kako bi to trebalo uraditi. Bogdan Vujić je mene ostavio tu da je rešavam te probleme, a on je rekao da će on sa ovim oficirom Koricom - da rade po njihovom planu. Posle kratke diskusije, gospođa Vesna Bosanac je predložila da bi bilo najbolje da se održi sastanak medicinskog osoblja, i da se predstave naši lekari njihovim lekarima, i da se kažu šta treba da se radi, i ona je spremna da sve to nama pomogne. Ja sam je pitao za kol'ko vremena može da se to osoblje skupi? Ona je rekla da može za 10 minuta. I predložila je prostoriju gde treba da se to osoblje skupi. I stvarno, pozvala je neke žene, svoje saradnike, i oni su nas posle pozvali da dođemo u tu prostoriju gde se osoblje skupilo. U prostoriju smo zajedno došli Vesna Bosanac, doktor Ivezić i ja. Ta prostorija je bila kad se izađe iz njene kancelarije prema izlazu, sa desne strane hodnikom, pa levo. Kako su je oni zvali, ovde sam čuo to svedočenje, to je tačno, takozvana "gipsaona". I doktor Ivezić je mene zamolio da ja održim taj sastanak, i da kažem to što treba da kažem.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: I šta ste rekli? Da li se sećate da... u par reči samo nam kažete šta ste tom prilikom rekli medicinskom osoblju?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa tada je bilo teško govoriti bilo šta, pošto je taj narod i mi svi zajedno sa njima preživeli velike patnje i muke toliko dana. I trudio sam se da im ne držim nikakve posebne govore, nego da im kažem ono što njih najviše interesuje. Iako sam ovde slušao svedočenja, razna izmišljanja, ja sam otprilike rekao sledeće: "Gospodo lekari, ja sam predstavnik Jugoslovenske narodne armije." Ne znam da li sam se predstavio, možda jesam: "JNA želi da pomogne svim ljudima ovoga grada, jer smo mi jedan narod. A vi lekari, pošto ste položili Hipokratovu zakletvu (Hippocratic Oath), posebno nemate razloga da se plašite bilo čega. Nas ne interesuje čije ste vi ranjenike liječili, važno je da ste ljude liječili i da ste pravilno radili svoj posao. Žalosno je što je do ovoga došlo i što smo morali između sebe da se ubijamo. I vjerujem da će ovo biti opomena za sve i da ovoga više neće biti". I rekao sam: "Smatram da je za ovo najviše kriv Tuđman i HDZ".

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li ste...

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Evo samo da završim, ako mogu? I rekao sam im: " Vas interesuje šta mi treba ovde da uradimo. Stvara se mogućnost da JNA želi da svi časni i pošteni ljudi, a posebno vi, pripadnici bolnice, koji želite da ostanete, da radite u ovoj bolnici, i da nastavite dalje život u ovom gradu, i da nam pomognete. Oni koji ne žele, mogu da idu na dva pravca: Jedno, u Šid, u

Crveni krst, i druga grupa za Hrvatsku." Ujedno sam naglasio da mi imamo informacije da se u bolnici kriju i neki ljudi u koje se sumnja da su počinili krivična dela. Takvi će biti privedeni na ispitivanje i razgovor: "I u vašem je interesu da nam pomognete da se ti ljudi pronađu." To je otprilike bila moja diskusija na tom sastanku.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li ste tada ponudili lekarima i osoblju da ostanu i da rade i dalje u medicinskom centru?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ponudio sam, kao što sam rek'o i ovome, svima koji žele da ostanu i da rade u toj bolnici, jer su oni nama potrebni.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li ste saopštili tada vi ili bilo ko drugi da je postavljen novi upravnik bolnice - doktor Ivezić?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam tada rekao da će od sad, dok se ne uspostavi potpuna civilna kontrola, bolnicom rukovoditi doktor Ivezić i predstavio sam ga, ali ne sećam se da sam rekao da će biti upravnik bolnice. Nego da će rukovoditi tim svim poslom.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Možemo li da vidimo za trenutak fotografiju iz dokaznog predmeta 338, fotografiju 23, da li možemo da je vidimo na ekranu? Jel' poznajete ovaj prostor i da li poznajete nekog na ovoj slici?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Odmah ovde vidim, poznajem gospodina doktor potpukovnika Ivezića u uniformi, vidi se, ima i čin na ramenu, to je on. A ovo je prostor gde je doktor verovatno tada vršio kontrolu i pregled ranjenika vukovarske bolnice, pripremao ih za evakuaciju.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Hvala. Ne moramo više ovu fotografiju. Povodom ovog sastanka u gipsari, postaviću vam jedno pitanje koje proizilazi iz navoda u Optužnici. Mi znamo i prihvatili smo kao nespornu činjenicu da ste vi bili prisutni na tom sastanku u gipsari, da li ste vi gospodine Šljivančanin zadržavali osoblje vukovarske bolnice na sastanku, dok su vojnici odvodili iz bolnice oko 400 ne-Srba?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: To uopšte nije tačno, to je potpuna besmislica. Ja sam želeo da tim ljudima kažem šta ih očekuje i da im pružim pomoć kol'ko sam god mogao, bez ikakvog zadržavanja bilo koga. I na sastanak sam došao po predlogu Vesne Bosanac.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Sada ću vas pitati par pitanja o trijaži.

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Nisam završio sve na sastanku šta je bilo. Posle mog izlaganja, ljudi su se javljali da me nešto pitaju. Glavna pitanja su bila gde treba da se prikupi to civilno stanovništvo koje želi da ide u ove dve grupe? Ja sam onda tu rekao, jer se nismo još bili organizovali, ali sam rekao na sastanku da će ove, koje budemo sumnjali da su počinili krivična dela voditi... kad se izađe iz bolnice levo prema... ulici, a oni koji se spremaju za odlazak u Šid i Hrvatsku, da idu desno od ulaza, i da se podele u dvije grupe, da bi tačno ti koji dođu, vođe kolona, da se oni samo dijele, nismo ih mi dijelili. Pitali su me šta

mogu da nose od stvari? Ja sam rekao otprilike da bi mi želeli da im pomognemo sve što možemo, ali da nećemo imati toliko prostora, pa u vozilima će biti manje, da je najbolje sad trenutno da nose ljudi ono što im je najnužnije i da ne prave velike gomile stvari, jer neće moći onda svi da sednu, ne znam kol'ki su nam kapaciteti, kol'ko imamo toga. I pitali su me da li ćemo dozvoliti da se porodice ne razdvajaju. Ja sam prvenstveno mislio da to znači muž, žena, sin i tako redom, ćerke. Ja sam rekao da je to pr... pr... prvenstveno naš za...zahtev, sami bi mi to uradili, nećemo nikoga razdvajati, ali da oni u koje se sumnja da su počinioi krivičnih dela, moraće da idu na ispitivanje prvo. I s tim je sastanak završen.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Čuli ste svedočenje Polovina Zvezdane... i njenih reči da ste vi izjavili, da je ona čula. da muškarci idu na kraće ispitivanje u kasarnu. i da će im se kasnije pridružiti. Da li se sećate da ste itako nešto rekli tim civilima u tom... verovatno... više dijaloga koji su tu trajali?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Sve što sam govorio civilima, trudio sam se da ih ne uzrujavam još više nego što su uzrujani. I možda sam i rekao to da će ići na kraće ispitivanje, ne govoreći da će ići neki i u zatvor u Sremsku Mitrovicu, da ne bih stvarao neku tenziju među porodicama.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Hvala. Sada mi recite, šta je trijaža, ko je vršio trijažu, ko je u tome učestvovao, i koliko je ona trajala?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa trija... sama riječ "trijaža", to je znači odvajanje po tome... onih u koje mi... u koje se sumnjalo da su počinili neko krivično delo, a to su prvenstveno tada za nas bili muškarci.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Kojih godina?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa, od 18 godina, pa dalje, zavisno od njegove fizičke sposobnosti, konstitucije i ostalog. I sumnje u to da li je taj čovek ili nije. Trijažu su vršili doktori, organi bezbednosti, i svi koji su saradivali u bolnici, pa čak i neki pripadnici Teritorijalne odbrane koji su izabrani da to rade, a poznavali su ljude. I normalno, učestvovali su u tome i vojnici vojne policije, ako im doktori kažu da nekoga izvedu, i tako redom, onoga koga se smatralo da je to taj. A ja ovde posebno naglašavam da su nam tada najvišu pomoć pružili u pronalaženju tih lica doktori vukovarske bolnice. Ja stvarno nisam pitao šta je koji od doktora po nacionalnosti. Koji se sam javio i rekao da pomaže, on je pomagao. Između ostalih, javio se da pomaže i doktor, kao što sam rek'o, Njavro Ju... Juraj. I on je sa našim doktorima učestvovao u toj trijaži.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Samo malo, sačekajte. Neću da budem sugestivan. Ako ostajete pri tome, ostanite. Ali rekli ste da su vojno sposobni muškarci od 18 godina, da li se sećate po važećim propisima, tada koji su važili po Zakonu o opštenarodnoj odbrani, koja je bila najniža granica vojno sposobnog muškarca?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa pravo da vam kažem, ja znam da su u vojsku dolazili mladići koji su imali 18 i više godina, a ostalo ne bih mogao da kažem posebno.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: A kad je regrutacija?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Regrutacija je negde, ja se nisam bavio tim poslovima, al' to počinje negde od 16 godine.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Hvala. Osim, ja pretpostavljam da su, kad opisujete lekare, da je ta trijaža bila među licima koji su imali tragova da su bolesnici i ranjenici. Ja pretpostavljam da su... da li je tu bilo i lica koja su bili u nekim... drugačijim izgledom, a za vas predstavljala lica koja... postoji sumnja da spadaju u tu grupu koja treba izdvojiti?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja se sećam jednog slučaja kada je doktor Ivezić doveo kod mene jednog muškarca i rekao: "Evo da vam pokažem kakav je jedan ranjenik." Njemu je bila zamotana čitava glava. Pitao ga je doktor kakav je problem, on je rekao da nema ni jedno oko. Doktor je posle, tu na licu mesta, jer je on verovatno to saznao ranije, dobio informaciju od tog lekara vukovarske bolnice, skinuo mu te zavoje - on je bio potpuno zdrav. E sad, bilo je verovatno takvih slučajeva, ali ja nisam išao da pratim svakoga lekara i da gledam, i svakog vojnika šta ko radi. Onda, ako bih ja trebao i to da radim, onda je dovoljno samo da ima načelnik bezbednosti i ne trebaju druga lica. Ja znam da su radili to stručno. I po onome što sam sluš'o i ovde od većine svedoka, nisam čuo da se ni jedan čovek za vreme ovih sprovođenja trijaže u bolnici žalio da je bilo ko vršio kakve represalije prema njemu.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li ste se videli s Vesnom Bosanac još neki put? Da ne bude ovo da je...

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam posle tog sastanka i posle kraćeg dogovora sa gospodinom Njavrom - da pomaže našim lekarima, to što je obeć'o prethodnu večer, otišao u kancelariju kod gospođe Vesne Bosanac; i nastavili smo naš dijalog.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Šta ste pričali?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Tražio sam da vidimo, možemo li da uspostavimo vezu sa Zagrebom i da razgovaramo sa ljudima. Ona je rekla da će to da učini. Ja sam onda nju ostavio sa ovim Mladenom Karanom, a ja sam izašao dok ona, znači dok uspostavi tu vezu, ja sam izašao, i otišao desno na izlaznim vratima bolnice u rejon skloništa Zbora narodne garde. Tamo su došli pripadnici inženjerskih jedinica za razminiranja i kratko se sa njima dogovorio da se to sklonište razminira. Oni su tražili da oni to mogu da urade, al' da mora da se obezbedi rejon radi sigurnosti, da niko ne smije prolaziti putem od hotel "Dunava" dalje prema bolnici, dok se ne izvrši razminiranje skloništa, pošto se nalazi neposredno blizu puta. U tom rejonu je bila tada jedinica Oklopnog bataljona. Zamolio sam tog kapetana da im pomogne i obezbedi taj rejon, i on me izvestio tu ujutro da je njemu, iz njegovog bataljona, u neposrednoj blizini te bolnice, tu večer, isto od eksplozivnih naprava poginula trojica vojnika - što me... što me izuzetno dirnulo kao čoveka.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Dobro. Posle ćemo da...

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: I ponovo sam se vratio kad je to organizovano u kancelariju kod Vesne Bosanac. U prolazu sam se tada, dok sam se vraćao u kancelariju sret'o, svi ti civili su bili nagnuli da idu. Sret'o sam se verovatno sa ljudima, i tu sam prolazio... i ženama. Možda sam nešto sa njima i pričao, ali ne mogu se toga svega sjetiti.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li ste... samo malo. Čuli smo svedočenje ovde da ste, od dva svedoka, da ste vi govorili da se taj postupak ubrza, da se neće tu čekati do mraka. Da li se sećate, da li su vas iskazi tih svedoka da li podsetili, da li ste i tako nešto govorili... bilo kome?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ne poričem da sam možda u prolazu od... ovog skloništa prema bolnici kroz tu grupu civila požuriv'o, i možda sam i tako nešto rek'o. Ja ka'em, ne mogu se sjetiti svake riječi. Ali ne poričem to. Možda, možda sam rek'o.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Zašto bi ovo bio cilj, da se taj postupak ubrza?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Cilj je bio da se postupak ubrza zato što sam ja znao da treba da stignu vozila i kolona koji treba da provedu ranjenike po ugovorenom vremenu u mjesto takozvane "Zidine". Bilo je zakazana satnica kad ti ranjenici trebaju stići da bi ih preuzeli... da bi ih preuzele druge organizacije iz Hrvatske, pa se trebalo stvoriti bezbedni uslovi da bi ti ranjenici mogli da krenu.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Gospodine Šljivančaninu, po vama kao organu bezbednosti, da li je bezbedno da počne evakuacija ranjenih i bolesnih, ako se prethodno ne izvrši trijaža i provera da li u bolnici postoje neki razlozi koji bi tu evakuaciju ugrožavali?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Nije bezbedno, zato što u tom vremenu, mi smo imali informacije da se oko 2.000 naoružanih pripadnika Zbora narodne garde i oko 800 pripadnika MUP-a bore sa oružjem u Vukovaru. Nama su se predali samo pripadnici na Mitnici. Niko do tada se iz tog rejonu od bolnice nije predao. I sumnjalo se, što se potvrdilo, i što će verovatno svedoci koji su na tom radili - reći, da se ljudi i sa oružjem kriju i da mogu na... ili u bolnici, ili oko bolnice, ili bilo gde, i mogu napraviti problem oko evakuacije t... tog ljudstva.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Hvala. Ko je vršio pretres tih lica i gde su oni odvedeni odatle? Kako je tekao pretres, u par reči, samo vas molim?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pretres je vršio, verovatno su vršili pripadnici, ne verovatno, nego pripadnici vojne policije Drugog bataljona. A kol'ko sam ja ovde čuo izjave svedoka, to je bio onaj rutinski pretres, jer su ti naši mladi vojnici se ponašali krajnje korektno i... I stvarno, što sam goj vidio od njih, bio sam ponostan na te... te mlade ljude kako se dostojanstveno i čoj... i čoj... čovečno ponašaju prema svim ljudima. I oni su trebali da idu u te autobuse pod rukovodstvom majora Vukašinića - da se odvedu u kasarnu.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li ste vi tokom tog perioda, od kad su oni izvedeni, a znamo, gledali smo i slušali svedočenje - iz same zgrade bolnice - do trenutka njihovog ukrcavanja u autobuse, izlazili van bolničkog kruga - do njihovog odvođenja u kasarnu?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ne sećam se da sam izlazio van bolničkog kruga, jer sam se ja zadržao u razgovoru sa Vesnom Bosanac, i razgovorima sa licima iz Zagreba telefonom, iz njene kancelarije. I zadržao sam se u prostorijama kod jedne doktorice, koja je ponudila da će me odvesti u njenu kancelariju i dati mi snimljeni foto materijal o svemu šta se dešavalo u bolnici za vreme rata.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Možemo li da čujemo njeno ime ili da idemo na privatnu sednicu?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa ja bih prije na privatnu sednicu, pošto sam joj obećao tada da će biti konspirativno to.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Možemo li za čas da pređemo na privatnu sednicu, časni Sude?

SUDIJA PARKER: Privatna sednica.

(privatna sednica)

sekretar: Vratili smo se na otvorenu sednicu, časni Sude.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: U toku tog drugog razgovora sa Vesnom Bosanac, nakon sastanka u gipsaoni, gipsari, da li se sećate, da li je ona s nekim pričala, da li ste vi s nekim pričali?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa ja sam zamolio Vesnu Bosanac, u stvari, ona je mene molila, ja sam od nje tražio da saznamo informacije od hrvatskih vlasti za sudbinu majora zarobljenog u Gospiću, koji... za kojeg se ne zna šest meseci. I kratko da kažem, ona je rekla: " Ja ću uspostaviti vezu... " kol"ko mi je ona tada rekla "... sa gospodinom Tuđmaninom... Tuđmanom." Ali, ja mislim da smo razgovarali sa Hebrangom, nisam siguran. Ali kaže, bolje je da kad ja uspostavim vezu dam vama telefon, da ja se ne bi interesovala, pa vi pitajte za tog majora. I kad je uspostavila vezu, prvo je razgovarala sa njegovim sekretarom ili sekretaricom - kratko, pa je razgovarala sa tim gospodinom. I onda je rekla: " Ovde je kod mene predstavnik Jugoslovenske narodne armije, on želi s vama da razgovara." I dala mi je slušalicu. Ja sam uzeo slušalicu i predstavio sam se čoveku na telefon. Sa druge strane ja sam čuo... riječi: "Ja ne želim da razgovaram sa četnikom." i veza se prekinula. I više nije bilo razgovora.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li ste vi razgovarali s nekim drugim?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Posle toga, ja sam zvao generala Acu Vasiljevića.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Zašto?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Zvao sam ga da se konsultujem, pošto sam dobio tu dosta informacija i u bolnici, da je doktor Njavro pravio... osumnjičen da nije liječio bolesnike kako treba i da je pravio krivična dela, žalili su se mnogi doktori i na postupke Vesne Bosanac. I tada su po prvi put prijavili jednog čoveka koji sam ja kasnije saznao da se zove Anto Arić, i prvi sam ga put tada vidio 20. ujutru, da je on došao iz Zagreba u avgustu mesecu po naređenju Tuđmana da tu izvršava neke zadatke. I konsultovao sam se sa generalom Vasiljevićem šta da radim sa to troje ljudi i sa gospodinom Marinom Vidićem. General mi je rekao: "Evo ti Tumanov, nek ti on objasni". Tumanov je razgovorao sa nama na telefon, i otprilike je rekao... pa kaže: "Šljivančaninu valjda znaš, jasan ti je postupak. Pošalji ih na ispitivanje u Sremsku Mitrovicu." I taj je razgovor završen. Ja sam posle togao pozvao u Komandu da se iz Prvog bataljona vojne policije odedi pratnja. Došao je kapetan Božić Mile sa jednim vozilom vojne policije, i zadužio sam mog pomoćnika Mladena Karana da sa njim reši pitanje odlaska ovih ljudi u Sremsku Mitrovicu.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Vi ste čuli ode svedočenje Vesne Bosanac koja je tvrdila da jedan značajan deo tog dana provela u kasarni, pa da je nakon toga odvedena u Mitrovicu. Da li vi nešto o tome ste tada znali, da li znate neku drugu priču vezano za njen dalji boravak u Vukovaru pre Mitrovice?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam to čuo ovde. Iz mog daljeg svedočenja, a videćete koliko sam ja imao aktivnosti toga dana. I znam sigurno da je moj pomoćnik Karan taj posao obavio valjano. Ali stvarno ne znam gde su se oni zadržavali, jesu li se zadržavali, pošto će doći da svedoči -čovek će reći to šta je bilo. Ali znam da su dovedeni u zatvor u Sremsku Mitrovicu.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Dobro. Kada su po vama ovi autobusi sa ovim izdvojenim ljudima napustili bolnicu? Da li ste to tad ispratili, taj trenutak kad oni odlaze, da li ste tad bili tu na licu mesta ili se ne sećate tačno? Kako... o čemu... o... kakva saznanja o tome imate?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja imam saznanja, posle izlaska iz kancelarije pomenute doktorice, krenuo sam prema drugom mostu, tako da kažem, na reci Vuci, gde me je trebao sačekati kapetan iz čije jedinice su poginuli vojnici da vidim - kako su poginuli. I znam da sam mu bio zakazao sastanak oko... u 10.00 sati, to mi je ostalo u sećanju. I kad sam krenuo prema tom mostu, autobusi su već, vidio sam, izmicali preko mosta.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Možemo li za trenutak da pogledamo dokazni predmet 421, "Izveštaj Operativne grupe Jug od 20. jedanaestog, 18.00 časova"? Ako može da se stavi poslednja stranica, ne znam da li ima dve ili tri? Donji deo ako može da se poveća? Ovo je redovni borbeni izveštaj od 20. novembra u 18.00 časova. Po čemu je značajan ovaj dokument u odnosu na ovo što sad svedočite?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa evo, tu se na žalost vide imena ovih vojnika, ja čak znam i gradove iz kojih su ti vojnici bili. Jedan je bio iz Danilovgrada...

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Nije to bitno, ja bi vas molio da...

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa evo, mogu da ka'em, jedan je bio iz Požarevca, jedan iz Smederevske Palanke. Izveštaji se šalju u 18.00 časova. Pošto je prethodni izveštaj slat 19. uveče u 18.00, pokazuje se da su vojnici poginuli noću, 19. na 20. da su to ovi vojnici o kojima ja govorim i svi su iz Oklopnog bataljona. Evo tu piše, Oklopni bataljon.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Možemo li sada na ekran da stavimo mapu 156, za trenutak? Mapu 156 bih molio? Da samo markiramo na toj mapi, ako gospodin Šljivančanin može da... dokazni predmet 156, molim vas? Ako gospodin Šljivančanin može sa olovkom da označi mesto gde se desio taj incident. Da li u ta tri vojnika poginula u istom incidentu, gospodine Šljivančanin?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Poginuli u u istom incidentu.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Može malo da se uveća ovaj deo u blizini središnjeg dela mape?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Evo, mogu ja i ovde okružiti, ako treba?

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Samo malo. Ako može centralni deo da se malo uveća?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Mogu da nacrtam?

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da, da, samo označite?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Evo, ovo je rejon njihove pogibije.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Možete li ga opisati? Da li se on nalazi preko mostova, to ja mogu tako da definišem. Ali u odnosu na mostove i u odnosu na bolnicu, gde se nalazi taj rejon?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Nalazi se između mostova na reci Vuci i bolnice. Bliže bolnici.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Hvala. Možemo li, označite broj 1 gospodine Šljivančanin. Molim da uvedemo ovo u dokaze.

... (svedok obeležava) ...

ADVOKAT LUKIĆ: Ja bih zamolio da ovo uvedemo u dokaze?

SUDIJA PARKER: Usvaja se.

sekretar: To će biti dokazni predmet, 836 časni Sude.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Gospodine Šljivančanin, u... u periodu pre nego što su ti autobusi otišli i kad su ti autobusi otišli, i pre dolaska ovog konvoja o kome ćemo sad da govorimo, da li ste vi tu videli bilo kakve kamione i sanitetska vozila, u tom periodu kad su bili tu autobusi?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Tako nešto nisam video.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Čuli ste dijalog sa... koji je opisala svedok Došen Ljubica. Da li se sećate nekoga koji je iznesen na nosilima, da li ste... se sećate tog dijaloga i priče, i nešto što je ona svedočila za svog pokojnog supruga?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Mene je sve to žao što je pomenuta gospođa rekla i što joj se desilo sa suprugom, ali isto je tako tačno da su mnogi svedoci iznosili samo da znaju za Šljivančanina, da ni jednog drugog starešinu ne poznaju. Bilo je tu dosta starešina, ali ja se stvarno ne sećam da sam ja sa pomenutom gospođom vodio bilo kakav dijalog.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li je bilo još starešina koji su imali maskirne uniforme kao vi, u to vreme?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Istu uniformu i isti stas imao je i moj zamenik Vukašinović, odnosno pomoćnik za vojno policijske zadatke i imali su sličnu uniformu još pojedine starešine iz vojne policije.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Tokom pretresa u tom prostoru dvorišta i tokom ukrcavanja lica u autobuse, da li je tu bilo starešina iz Vojne policije, kol'ko po vašem sećanju se sećate, kol'ko je tu bilo starešina?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa ja sam vam rekao da sam tu vidio majora Paunovića i kapetana Simića. Ja stvarno ne sećam se koje sam druge vidio, ali trebalo bi biti da je tu bilo još što komandira vodova, bar jedno... tri starešine vojne policije.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Još na početku suđenja 3. novembra, na stranici 1160 svedočio je svedok P-006. Verovatno vam ime ne znači, pa ako treba prećićemo na privatnu, al' on je opisivao činjenicu da je on kao tehničko medicinsko osoblje izveden iz autobusa još u bolnici, zajedno sa još nekoliko svojih kolega, da je stavljen tu, opisao je, ispred ulaza u bolnicu, i da su čekali oko sat vremena, kad su autobusi otišli, pa da ste onda vi došli obavili razgovor snjim, i vratili ga u bolnicu. Da li vam je on osvežio pamćenje, da li se sećate da je bila jedna grupa koja je tu stajala i čekala izvesno vreme, dok vi niste s njim obavili razgovor?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa kad čujete bilo koju izjavu ili vam osveži pamćenje ili shvatite da to nije tako. Znači, ja sam rekao da posle tog mog ponovnog vraćanja u kancelariju kod Vesne Bosanac, u jednom trenutku došla je jedna gospođa i rekla mi: "Vi ste obećali da nećete odvoditi, razdvajati porodice, a odveli ste... odveli su naše muževe u kasarnu". Ja sam pitao: "Kako?" Pa kaže: "Evo, nema, odve... odvedeni su." Ja sam rekao: "Gospođo, napravite spisak svih tih muževa koje vi smatrate da su članovi bolničkog osoblja i da su... i

da pripadaju vašim porodicama. I ja vam obećavam, ako oni nisu naparvili nikakvo krivično delo, oni će biti sa vašim porodicama. Gospođa je otišla. I posle izvesnog vremena, sad ne mogu da se... procenim da li je to bilo pola sata ili možda i duže ili kraće, stvarno ne znam. Uglavnom, kad sam ja se spremio, kad sam krenuo prema... prema ovome da vidim mjesta gde su poginuli ovi vojnici, donijela je taj spisak kod mene. Ja sam poslao mog vozača u kasarnu i rekao sam mu da pronađe majora Vukašinovića, i da ja tražim da se ovi ljudi sa spiska vrate u bolnicu. On je otišao i odnio taj spisak. E, kasnije, kada sam ja došao sa predstavnicima Evropske zajednice (European Community) i Crvenog krsta u bolnicu, i gospodinom pukovnikom Pavkovićem, ja sam išao prema toj kapiji da vidim da li su ti ljudi vraćeni. I sećam se da sam našao jednu grupu ljudi koji su stajali. I rekli su da su oni tu izdvojeni, a da imaju neke članske karte kako su mi rekli, bolnice. Ja sam vidio te njihove propusnice i rekao sam im da nema potrebe da oni tu više stoje, da se vrate nazad i da budu u bolnici. Toga se sećam.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: S obzirom da je i jedan svedok, takođe zaštićeni, na stranici 3373, svedok P-031, 26. prvog rekao da ste vi došli do autobusa, da je on vama pokazao svoju iskaznicu još pre nego što su autobusi pošli, da ta iskaznica nije imala fotografiju i da ste ga vi vratili u autobus. Šta kažete, da li je to tačno?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa ja sam već odgovorio na to pitanje da ja nisam bio prisutan na ulici kad su ti autobusi otišli, i onda nisam mogao nikoga vraćati u autobus. Ali znam da sam razgovarao sa ljudima na ulici koji su čekali navodno prevoz, i da sam našao ove koji su imali te iskaznice, i te sam vratio u bolnicu. A ovoga drugog ne mogu... ne sećam, uopšte nije tako ni bilo, nema šta da se ne sećam, nego nisam to radio.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Kada ste malopre opisali da ste se dogovorili da autobusi idu u kasarnu, a ne u "Velepromet" i da odatle će da idu dalje za Mitrovicu, šta ste očeivali, kol'ko će tu autobusi da se zadrže, šta je bio zadatak, zašto da idu u kasarnu, zašto nisu odmah išli u Sremsku Mitrovicu?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa, kada je gospodin Bogdan Vujić krenuo iz bolnice po mene, on je iz bolnice otišao prije nego što sam ja krenuo da vidim da su poginuli ovi mladi vojnici. A ovde sam slušao drugačije njegovo svedočenje, ali sam siguran da je krenuo prije nego što sam ja tamo otišao i prije dolaska posmatrača Evropske zajednice. On je rekao mene da ja ostanem u bolnici dalje da, vidim ima li još tu ljudi koji se prikrivaju, a da će on regulisati sva pitanja dalja oko odlaska kolone za Sremsku Mitrovicu. I čekalo se da se proveriti ima li još ljudi u bolnici prilikom iznošenja ranjenika, zato su ti ljudi čekali u ka... u kasarni. I čekalo se, ako se pronađe još lica koja su negde u nekim podrumima zadržani, pa da se jedna kolona organizuje pod pratnjom policije koja će prevoditi osumnjičene za krivična dela u Sremsku Mitrovicu. A to je regulisala Komanda Gardijske brigade - kad kolone kreću.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li ste vi u jednom trenutku došli do mesta gde su se nalazili predstavnici Međunarodnog Crvenog krsta i konvoja koji je trebalo da evakuiše ranjenike i šta se tu desilo?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam, kad sam došao do ovog mosta... na radio stanicu iz tog transportera koji je bio na mostu, pošto je bio isto iz ovog Oklopnog bataljona, javljeno je ovome koji je... koji me je čekao da me traži pukovnik Pavković. A ujedno, to mi je javio jedan snimatelj čijeg se imena dobro sećam, Žare se... ne znam ime, nego nadimak mu je Žare, iz "Zastava filma" koji je pošao da snima. I rekao mi je: "Rekao je pukovnik ako vas igde vidim da dođete na drugi most". I ja sam pješke otišao do tog drugog mosta, i tamo sam sreo prvo pukovnika Pavkovića, a kasnije sam se tu sreo i sa gospodinom Borsingerom.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Mi nećemo sada, a mislim da nema potrebe da pokazujemo onaj snimak koji smo toliko puta gledali. Ako možete da nam opišete šta je bio razlog i šta... i zašto ste govorili one reči gospodinu Borsingeru prilikom tog dijaloga?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa, ja sam bio potrešen tom viješću o smrti ova naša tri mlada vojnika. Zatim, gospodin Borsinger je obećao da će doći ujutru u 6.00 sati - nije došao. Obećao je bio da će donijeti mnogo hrane, odnosno dovesti hranu, šatore i mnoga druga sredstva koje sam ja molio za taj narod koji je dolazio na "Velepromet", jer u njemu su imali povoljne uslove za smeštaj i rad. I kad smo se sreli, pukovnik Pav... Pavković je prvo mene žalio se da on je nekorektno se ponašao, tako u tom smislu, kako da kažem. I onda, kad smo počeli neki razgovor ja i on, on je rekao da treba prvo da uklonim novinare - da oni ne prisustvuju, a to je bila ogromna gru... grupa novinara. Ja sam rekao: "Gospodine, je ne znam više zašto mi svi bježimo od novinara, neka ljudi snimaju, nek' se pokaže svijetu šta se radi i šta se dešava u naSchouj zemlji." I rekao sam: "Novinari, snimajte vi slobodno sve... jer je ovo zaista velika muka kroz koju prolaze svi naši narodi."

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: To smo videli..., taj snimak.

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: I onda sam mu rek'o to što sam mu rek'o, zbog tih mojih vojnika kako jeste bilo. I eto, to je bila ta moja tada trenutna situacija koja je bila.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li ste vi zabranili gospodinu Borsingeru ili bilo kom iz Međunarodog Crvenog krsta da uđe u bolnicu?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Nisam zabranio ni Borsingeru ni bilo kome, nego sam onda seo sa njima u vozilo i odveo ih u bolnicu, i to se vidi na snimku. I ostao sa njima u bolnici do... do krajnjeg vremena dok su oni tamo bili.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Ko je vršio evakuaciju ranjenika?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Evakuaciju, kolonu je doveo tu za evakuaciju ranjenika pukovnik Pavković. I sa njim su bile starešine iz Prve vojne

oblasti, jedan se zvao Lončar, i ne znam još, isto je mislim bio pukovnik, i ne znam još ta druga imena. A utovar ranjenika, tu se pojavio major Tešić, i on je sa gospodinom pukovnikom Pavkovićem dogovorio. I Tešić je tada saopštio da je njega pukovnik Mrkšić zadužio da pomaže oko utovara i unošenja ranjenika i kompletnog reda u tom pitanju... pripreme za odlazak ranjenika iz bolnice.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Zaboravio sam da postavim jedno pitanje. Da li vam je poznato u vezi prebacivanja ovih lica u autobusima, da li su oni imali neku vojnu pratnju i ko je činio pratnju tih lica do kasarne?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: To pitanje, ja sam dao zadatak da reguliše major Vukašinović, moj pomoćnik za vojno policijske poslove. I znam da je on od... dobio vojnike iz Drugog bataljona Vojne policije.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Od Paunovića, jel' tako?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Od Paunovića, da.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Tokom evakuacije ranjenika, posle ćemo da pogledamo i video zapis, da li ste imali prigovora od bilo koga u pogledu tog postupka, vi lično, da li ste došli do informacije da postoje primedbe na način te evakuacije?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Svo vreme sam bio u bolnici, pomagao i pratio, niko tog dana nama, odnosno mene lično nije dao nikakav prigovor.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li je bilo ko branio tu prisutnim civilima, ženama, medicinskom osoblju, da tu kontaktiraju na licu mesta predstavnika Međunarodnog Crvenog krsta ili Evropske posmatračke mislije?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Niko to branio nije, a i vidi se na svim zapisima i video snimcima da je... da su svi mogli da kontaktiraju s kim je ko želio i s kim je ko hteo.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li je neko branio novinarima da kontaktiraju tu sa civilima, sa Evropskim posmatračima, sa medicinskim osobljem?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Niko branio nikom i to nije, nego su snimali i radili po njihovom planu.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Mi ćemo posle videti i jedan deo gde su novinari pričali sa vama. Da li je tu bilo dosta novinara u bolnici, u tom periodu kad je vršena evakuacija ranjenika?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa bilo je verujem više od 50 novinara i TV snimatelja.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li ste vi kontaktirali lično sa novinarima, da li su se oni interesovali za muškarce, za lica? Da li su dobili informaciju da su tu neki već odvedeni pre dolaska ove ekipe?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam kontaktirao sa novinarima. I oni su i videli kad je vraćena grupa iz kasarne, ovu koju sa prič'o da treba da proverimo zašto su... zašto su odvedeni. I pitali me gde su bili. I rekao sam im da smo neke ljude vodili na prijemni razgovor u kasarnu, na ispitivanje, zato što se sumnja da su počinili krivična dela.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Ja bih sada časnici Sude voleo da pogledamo jedan video zapis iz video dokaza, V0001131. Transkript BHS, za sada, imamo BHS 3D060016. Ja sam dao prevodiocima BHS deo transkripta ovog video zapisa, engleski nam još nije stigao sa prevodenja, pa bih sada se prvo zahvalio prevodiocima što će da odmah prate sad taj deo ovog transkripta uz naš BHS. A onda bih predložio posle za dokaze da se uvede prvo samo za MFI, pa kad stigne i engleski - da se uvede ceo. Ovo je inače insert iz TV dnevnika, odnosno iz jedne emisije Televizije Beograd od te večeri. Sad bih molio da pokažemo insert? Traje mislim nekoliko minuta.

(Video snimak)

Novinar: Nešto kasnije, kako vidimo, konvoj Crvenog krsta krenuo je ka vukovarskoj bolnici. Ona se nalazi na nekih kilometar od centra grada. Vidimo ulicu koja vodi od centra grada ka vukovarskoj bolnici. Desno od ove kolone je je stanica milicije, odnosno postaja MUP-a Hrvatske, a do nje je zgrada Suda. U toj zgradi su se u toku jučerašnjeg dana, odnosno sve do jučerašnjeg bilo pucnjave. I bili smo svedoci kada je, kada su vojnici iz te zgrade izneli nekoliko stotina pušaka koje su pripadnici Zbora narodne garde i MUP-a Hrvatske ostavili bežeći prema bolnici, gde su se... gde se jedan broj njih i krio. To je sad ulaz u bolnicu. Vidimo i predstavnike Evropske misije.

Šljivančanin: Dozvolićete ovim sa ovim vozilima i ovo što se ovde ulazi u bolnicu i ljudima koji nose belo odelo sa ovakvim oznakama i sa oznakama Crvenog krsta - da mogu da ulaze.

Vojnik: Ostalo ništa... ostali ništa?

Nepoznato lice: Svako da ide da radi svoj posao.

Šljivančanin: Znači niko drugi ne može da prolazi.

Novinar: Ovo su dakle odbegli civili koji su se nakazili u krugu bolničkom...

Šljivančanin: U tom pravcu ćemo vršiti transport. Neka krenu ovim pravcem ovde gore na zbor.

Novinar: Civila je, prema agencijskim vestima, oko četiri stotine.

Šljivančanin: Nemojte da se gurate, za sve će biti mjesta.

Spiker: Oni odavde odlaze autobusima u pri... prihvatni centar, odatle u Šidu, a iz Šida po želji. Kao i proteklih dana, ili ostaju u tim domovima, ako ih imaju, a pošto ih uglavnom nemaju, odlaze u gradove Srbije ili u ostale gradove Hrvatske, po vlastitom nahodaњу. Inače da kažemo, da je... da smo juče pokušali da uđemo u bolnicu, naša ekipa, ali nam nije bilo dozvoljeno. Kao što vidimo, većinom su u pitanju žene i stariji ljudi, jer se ostali proveravaju – znači, ostali muškarci od 16 do 60 godina, zbog sumnje da su prerušeni u civilna odela, a u stvari pripadnici: Zbora narodne garde, MUP-a Hrvatske i ostalih hrvatskih paravojsnih formacija. Upravo u pravcu kojim ide ova kolona, preko puta, nalazi se masovna grobnica... Srba, bilo da su... bilo da je reč o pacijentima te bolnice koji su imali medicinski tretman, bilo da je reč o ljudima nad kojima su vršeni zločini. Evo, počinje evakuacija bolesnika iz vukovarske bolnice pod nadzorom Međunarodnog Crvenog krsta i Evropske misije. Nije nam sada poznato u koji medicinski centar se vrši evakuacija. Da li prema Sremskoj Mitrovici i Šidu, dakle najbližim gradovima ali verovatno će se vršiti trijaža bolesnika. Ovo je unutrašnjost bolnice... Da ponovimo, u bolnici je oko 420 bolesnika i teških ranjenika. Ovo su znači prvi snimci unutrašnjosti te bolnice, koja je očigledno pretrpana.

Prevodilac: Ovde vam je bolnica, ovde dajete anesteziju?

Medicinski radnik u vojnoj uniformi: Da, stalno. Tokom poslednja tri meseca radimo na tome...Nema nikakve šanse.

Prevodilac: Koliko je bilo operacija?

Medicinski radnik u vojnoj uniformi: Ne znam.

Prevodilac: Šta mislite o svemu tome?

Medicinski radnik u vojnoj uniformi: Smatram da je užasno, užasno, zaista užasno.

Prevodilac: Da li će se to sve završiti danas?

Medicinski radnik u vojnoj uniformi: Da, nadam se.

Spiker: To je, kol'ko mi je poznato, s obzirom na činjenicu da je bolnica bila pretrpana, i jedina hirurška sala, onaj kadar malo pre što ste videli. Inače, treba reći da su vojne vlasti mesec dana unazad tražile od Kriznog štaba Vukovara da se iz zgrade evakušu civili i deca. Bilo je pokušaja i međunarodnih humanitarnih organizacija da civili i nejač napuste grad, ali je to bilo odlučno odbijeno od strane hrvatskih vlasti. To je dakle otežavajuća okolnost u prilog tvrdnje da se sada ovih dana predaju hrvatske oružane snage zbog toga da bi zaštitile civile. Civili su, da je bilo njihove volje, mogli ranije napustiti Vukovar. Ali se očigledno polazilo od toga da oni najbolje mogu da posluže kao taoci za oslobađanje grada. Evakuacija bolesnika inače, i ranjenika, završena je do večeri, kako nam je rekao

kolega Grulović iz... U vukovarskoj bolnici je inače za vreme ovih strahota funkcionisalo i porodilište, to smo i videli. Ovaj čovek u belom odelu je novinar BBC-ja. U ovim situacijama i novinari su zgranuti onim što se zbiva - pomažu civilima. Ovo se dešava ispred bolnice...

(Kraj video snimka)

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da zaustavimo snimak, da ne gledamo još neki deo kadrova koji mislim da se može pogledati posle u... izvođenju, u dokaznim... u oceni dokaza. Ja bih preložio da ovaj video sada uvedemo u dokaze, a transkript da eventualno damo... prevod je ušao sada uz ovaj transkript, ne znam kako će gospodin... ili da sačekamo da stigne zvanično prevod transkripta koji ćemo dobiti od prevodilačke službe, ili da možemo sa ovako... kako je ušlo u transkript kroz svedo... kroz pomoć neših prevodioca iz kabina... da ovaj video zapis uvedemo u dokaze?

TUŽILAC MOORE: Mogu li ja...

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore?

TUŽILAC MOORE: Ja bih na ovakav pravac u ovom trenutku uložio prigovor. Mislio sam da je moj uvaženi kolega rekao da bi želeo da se to označi za identifikaciju vezano za prevod. To je prvo. A drugo je ovo: to je sigurno naša greška, ali mi ovaj video ne možemo nigde da nađemo u dokumentima koji su nam obelodanjeni. Možda će mi u tome pomoći moj uvaženi kolega tokom pauze za ručak ili sledeće pauze, i kaže nam gde se to nalazi, kako bismo mogli da to proverimo. Biću veoma zahvalan.

SUDIJA PARKER: Gospodine Lukiću, ako možete da se posvetite ovome kada se vratimo sa pauze, u nađi da ćete to pitanje razrešiti. To nas sada dovodi do pogodnog vremena za pauzu. Nastavićemo sa radom u 12.45 časova.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Gospodine Lukiću?

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Evo, samo da obavestim ovo što smo sad sa predstavnicima Tužilaštva u pauzi preneli informacije... mi smo dostavili Tužilaštvu popis naših dokumentata koji mislimo da... i dokaza i dokumenata sa liste 65ter koje mislimo da koristimo prilikom svedočenja gospodina Šljivančanina, tu smo dali brojeve tri, četiri video zapisa. Sve su to oznake sa njihove liste 65ter dokaza, odnosno predloga Tužilaštva. I ovaj video koji smo sada pogledali snimak, je takođe deo video dokumentacije kao i svi koje smo do sada pokazivali, video dokumentacija Tužilaštva. Ja ne mogu da identifikujem

ovaj broj da li je u popisu dat Tužilaštvu, ali u svakom slučaju njima je ovaj dokument po... poznat, jer je njihov. A transkript, ja bi predložio da sačekamo da dobijemo zvanični prevod sa engleskog jezika, pa da onda transkript uvedemo kao dokaz, da se dobije oznaka MFI, a predlažem da video uđe kao dokaz? Zato što je to Tužilaštvo... njihov dokument. To je zadnjih šest i po minuta tog filma koji sam ja označio brojem pred prikazivanje. Taj inače film ima dva i po sata materijala, kol'ko se ja sećam.

SUDIJA PARKER: Uvrstićemo u spis video snimak kao dokazni predmet, a transkript će biti označen za identifikaciju.

Sekretar: Časni Sude, video snimak postaće dokazni predmet 837, a transkript će nositi broj MFI 838.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Gospodine Šljivančaninu, da ne sugerišam, al' ovde se tokom ovog video zapisa video jedan čovek u potpuno belom odelu, i komentar je bio novinara na račun njega. Šta se dešavalo, da li ste vi imali kontakt sa tim čovekom i šta se tada dešavalo još u bolnici - tokom te da kažem, evakuacije ranjenika, i dok su oni bili još tu?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Toga čoveka u belom odelu odlično poznajem, i ako možda prati ovo sve što se dešava, il' ako ga interesuje, pozdravljam ga i smatram da je bio dobar i korektan čovek, pa može i dalje da prenese nešto iskreno i korektno. To se zove.... taj čovek se zove Martin Bell, novinar iz Engleske.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li ste vas dvojica u jednom trenutku razgovarali i povodom čega?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Mi smo tog dana razgovarali u bolnici, jer je gospodin došao kod mene i rekao mi da je gospodin Borsinger održao konferenciju za štampu, negde tu, u blizini bolnice - i izuzetno napao pripadnike Jugoslovenske narodne armije. A gospodin Bel mi je rekao: "Ja sam ovde očevidac skoro od prvog dana dešavanja u Vukovaru, a posebno jutros. I vidim da JNA radi sve što treba, i žao mi je da takav intervju ide u svijet. Predlažem da demantujete taj intervju i da vam ja organizujem konferenciju za štampu." Ja sam mu odgovorio: "Gospodine, ali ja ne znam šta je govorio gospodin Borsinger". On je rekao da će dati kameru sa kojom je snimljen taj intervju, i da na samoj toj kameri, na malom onom ekranu pogledam i preslušam šta je rekao gospodin Borsinger. Ja sam mu rekao da ga molim da sačeka dok vidim svoje pretpostavljene. I kol'ko se sećam, otišao sam kod pukovnika Pavkovića i možda kod ovog oficira za vezu, ne znam sad. I on je bio pukovnik, da li Memišević? I rek'o im to šta je mene rek'o gospodin Martin Bell, i zamolio sam Pavkovića da on vidi da li može da da taj intervju. Gospodin pukovnik Pavković je mene rekao: "Pošto ste vi bili jutros ovde čitavo jutro, znate šta se dešavalo, a i poznajete te novinare - najbolje da intervju i da taj demant date vi." I ja sam posle našao gospodina Bella, doveli su prevodioce, i sigurno jedno pola sata, možda i više, slušao sam prvo intervju koji je dao gospodin Borsinger. Bilo

je tu i mnogo toga što nije istina. I Martin Bell je organizovao konferenciju za štampu, tu pored same bolnice. Skupio se veliki broj novinara. I ja sam tada dao jednu kratku izjavu za novinare. Prevodioc je bio oficir za vezu pukovnik Memišević.

ADVOKAT LUKIĆ: Sada da vas ne pitam šta ste tom prilikom izjavili. Sada bih molio da pustimo deo video, opet dokumentacije Tužilaštva - V0003250, opet imamo transkript na BHS-u koji smo dali prevodilačkoj službi - 3D060019, i oni će nam nadam se uspešno pomoći da pogledamo ovu izjavu gospodina Šljivančanina.

(Video snimak)

Šljivančanin: ... gubitke života naših mladih vojnika. Gospodo novinari, ovo je narodna Jugoslovenska armija. Ponosan sam što se nalazim na čelu takvih vojnika i takvih starešina. Ovoj armiji je do sada nametnut rat i veliki problemi. Mi se borimo da pomognemo svakom poštenom čoveku i građaninu ove zemlje. Mislim da ste bili svjedoci u ovom Vukovaru, kada smo izvlačili i spasavali ranjenike, a ujedno i civilno stanovništvo iz podruma, iz tunela, i svega onoga gde su ih držale ustaške formacije. I videli ste i na kraju kada smo konačno osvojili Vukovar, ni jednog trenutka, nijedan vojnik, nijedan starešina nije pokušao da usmeri oružje niti bilo šta da se sveti bilo kom civilu ili bilo kom građaninu ovde koje smo mi uhvatili, pa neka je on bio i na drugoj, suprotnoj strani kao pripadnik ustaških formacija. I to me pones... posebno raduje i posebno sam ponosan da se dostojanstveno i pošteno držimo. Drugo gospodo, trudili smo se da svim novinarima i svim međunarodnim organizacijama i svakom čoveku pokažemo sve što se dešava u ovom gradu. Nigde nismo branili ni zastupali da bilo ko ne prisustvuje, bilo od koga da ne vidi šta rade jedinice Jugoslovenske narodne armije. To isto ne branimo ni na lokaciji ove bolnice, iako je bilo i onih drugova iz međunarodne organizacije, odnosno one gospode iz međunarodne organizacije koja je želela da držimo sastanke iza zatvorenih vrata, i nisu dozvolili da ih snimaju novinari - šta to oni žele da nam kažu. Ja sam vam i tada rekao da mene ne smeta i da možete da snimate sve, jer mi ovde ne radimo ništa tajno. Mi radimo samo ono što hoće čitav naš narod, i da spasimo sve svoje ljude i sve poštene građane. Pojedina gospoda iz Međunarodnog komiteta Crvenog krsta dolazi u Vukovar, i većinom je bilo tako da šetaju, gledaju i kao došli u neku kontrolu jedinicama Jugoslovenske narodne armije. Pitao sam ih da li ih interesuju ranjeni i povređeni i nezbrinuti mladi vojnici moje armije? Nikada nisu pokazali takvo interesovanje, nego su što pre trčali da dođu ovde i... iako i mi zbrinjavamo ove ranjenike. Čak ni jednog trenutka nisu nama, armiji, pomogli preko organizacije Crvenog krsta da dođe bilo kakva evakuacija ili bilo kakva pomoć u: lekovima, u hrani, u odevanju ili bilo čemu i da nam pomogne. Sve smo morali da radimo sami - da zbrinemo oko 10.000 stanovnika Vukovara. A nama se predstavljaju da dolaze stalno kao humanitarna organizacija, i da su neutralni. Ako su neutralni, ako su humanitarna organizacija, onda ne trebaju da biraju kome trebaju pomagati, nego da pomažu svom narodu Vukovara, bez obzira na

njegovu nacionalnu pripadnost. Rekao sam i jutros jednom gospodinu da sam ovde u svojoj domovini, u svojoj zemlji ja komandant. I da ću poštovati i priznavati njegove zakone i sve ono kako mi on kaže kad budem došao u njegovu zemlju. Učinio sam svo gost... gostoprimstvo za njih, sve što sam mogao. Obezbeđivali smo im i gorivo, i hranu i smeštaj, i vodili smo ih gde su oni hteli. A gospoda ne shvata da se ovde vodi rat i da je život svakog mog vojnika mnogo značajan. Oni ljudi... i trebali su to da rade, bez obzira na čijoj su strani bili. I ni jedan pošten lekar i bilo ko od medicinskog osoblja nema bojazni da se plaši bilo od čega, jer za... Da, izvol'te?

Novinar Sky Newsa Jakša Šćekić: *Jutros je bilo nekih nesporazuma sa organizacijom Crvenog krsta? Je li to sada rešeno?*

Šljivančanin: *Nikak'ih nesporazuma sa naše strane nije bilo, nikakvih... nikaki'h. Molim vas gospodo, ovako - nikak'ih nesporazuma sa našom... sa naše strane nije bilo. Ja još jednom naglašavam da je ovo zona ratnih desjtava i da se ovde izvodi rat, i da se moraju poštovati određeni vremenski uslovi i određene radnje koje izvode jedinice Jugoslovenske narodne armije, a čujete i sad da se puca, i da se mora stvoriti bezbednost i sigurnost svakome čoveku i svakoj organizaciji koja ovde dolazi, i mora se imati strpljenja i živaca jer ovde nije mir. I nije ovo običan život, nego je ovo život da svakog trenutka možete i vi i bilo ko...*

(Kraj video snimka)

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Poštovani Sude, ovo je inače deo ovoga intervjuja gospodina Šljivančanina, i uveden je već kao dokazni predmet 138 prilikom svedočenja gospodina Van Lynden ali vrlo kratak, mislim samo možda od pola minuta, pa bih ja sad predložio da se ovaj ceo video zapis uvede kao dokaz, a da opet, kad dobijemo transkript, zvanični prevod sa... na engleski jezik, da onda to uvedemo i kao transkript, kao poseban dokaz?

SUDIJA PARKER: Video će se uvrstiti u spis.

sekretar: Kao dokazni predmet 839. časni Sude.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Gospodine Šljivančaninu, gde je bio gospodin Borsinger, jeste ga vi videli u tom periodu dok ste bili u bolnici?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja stvarno ne znam gde je bio...

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, izvinjavam se, pre nego što nastavimo. Šta će se dogoditi sa transkriptom?

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore, ja sam čekao na odgovor sa tim u vezi.

TUŽILAC MOORE: Izvinjavam se.

SUDIJA PARKER: Ja bih predložio da se prema tom transkriptu postupi na isti način kao i sa prethodnim transkriptom, i da mu se dodeli identifikacioni broj 840.

ADVOKAT LUKIĆ : Ja ću da naznačim, BHS ovoga transkripta je 3D060019, pa molim da sada dobijemo oznaku za identifikaciju?

sekretar: Za identifikaciju se označava brojem 840.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Pitao sam vas da sli te videli gospodina Borsingera, i da li ste vi njemu zabranili da uđe u bolnicu? To je drugo pitanje, i idemo dalje?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam već odgovorio da mu nikada nisam branio, ne njemu, nego nikome. A posle ovoga mog intervjua koji je negde bio po mene... posle jedan sat tog dana, čak možda i tu oko dva sata, ne znam sad tačno precizno vrijeme, nisam se sreo sa gospodinom Borsingerom. Tek smo se sreli 21. uveče.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Pretpostavljam. O tome ćemo govoriti malo kasnije, to je bilo u Negoslavcima, jel' tako?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Opišite nam kratko, to ste pomenuli malopre, kada su došli ti ljudi koji su dovedeni iz autobusa u kasarni, ko ih je doveo i šta se tad dešavalo?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Po onom spisku koji sam ja poslao u kasarnu, kol'ko se se sad sećam, i mislim da je tada na spisku bilo oko 20 do 24 lica koji su mene predale ove gospođe iz bolnice. To je bio jedan običan list papira. One su svojom rukom napisale ta imena. Doveo ih je autobusom major Ljibiša Vukašinović. To je bilo negde posle ulaska svih u bolnicu, pa možda posle 11.00 časova, bliže 12.00, tako da kažem. I tada kad je došao, major mi je rekao otprilike ovako: "Druže majore, ja sam imao problema u kasarni, zato što pripadnici Teritorijalne odbrane smatraju da vi pustate na slobodu najzloglasnije ustaše i da ste to radili prošlu večer i na Mitnici. I oni su došli oko kasarne i pokušali su da maltretiraju ljude koje sam ja iz autobusa izveo da vratim nazad, ovde u bolnicu - kako ste vi tražili. Zato vas molim da me više ne šaljete na takve zadatke." Evo otprilike to je bio njegov izveštaj koji je mene dao. Ja sam ga pitao: "Jesi li vratio ljude po spisku?" on je rekao - jeste. Pitao sam ga da li se u kasarni nalazi potpukovnik Miodrag Panić? Rekao mi je da se on tamo nalazi. Pitao sam ga da li se nalazi Lukić, potpukovnik. Rekao mi je da se on tamo nalazi i da se nalazi četa vojne policije od kapetana Predojevića, i da su autobusi bezbedni. U tom trenutku, pojavio se... pojavila se u stvari jedna grupa pripadnika Teritorijalne odbrane koju je doveo Miroljub Vujović. Tu je ispao jedan mali incident, oni su preneli mene kao neki njihov revolt - zašto ja želim da oslobodim te ljude koje sam vratio autobusom. Vukašinović je čak i regaovao prema tom jednom malo oštrije, reagovao sam i ja i brzo se to razrešilo. Pitao sam... upozorio sam

gospodina Vujovića, pošto sam znao da je on jedan od komandira u Teritorijalnoj odbrani - da upozori svoje ljude da se ne... ne ponašaju prema mene nevojnički i da on kaže šta želi. On je rek'o da zna da su to pripadnici paravojnih formacija i koja su nedela pravili. Ja sam mu rekao: "Dobro, ako znaš, reći ćeš mi, pa ćemo da vidimo šta je istina, a šta nije istina." I posle sam pozvao neke lekare iz vukovarske bolnice, pozvao sam pripadnike vojne policije. I bio je tu i gospodin Vujović. Tražio sam da grupa izađe iz autobusa, tih ljudi; prozivao sam jednog po jednog poimenično, sa tog spiska. Pitaо sam Vujovića šta ima da mi kaže za koga od toga koje su neredе pravili. I sve što nije bilo - da nisu nosili oružje i da nisu pucali - ja nisam prihvatio kao nikakav nered i kao krivično delo.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Koliko je...

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR:... I pustio sam svih 20 ljudi sa svojom porodicom, osim četvero. Četiri čoveka iz te grupe su rekli, i to se dobro sećam, ostalo mi urezano, da su ubili na benzinskoj pumpi u Vukovaru, oni su sami to priznali, niko ih nije prisiljavao. Ubili su na benzinskoj pumpi neke ljude, i nabrojali su koje su ljude ubili. I ja sam rekao njihovim porodicama, a i njima, da oni moraju ići na ispitivanje u zatvor.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Dobro.

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: I tražio sam od majora Vukašinovića da to četvero vrati ponovo u one ljude koji su osumnjičeni da se sprovedu u zatvor. Ove ostale sam pustio. I taj se slučaj sa timem...

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Samo malo... Završite?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR:... taj se slučaj sa timem razrešio.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Mi imamo ovde dokaze koje ne bi da stavljamo sada na ekran, to su dokazi Evropske posmatračke misije, dokazni predmet 331 i 333, vi ste ih videli, koji govore da je konvoj sa ranjenicima iz bolnice krenuo negde u 14.30 časova. Pitaću vas da li se po vašem sećanju, da li ste vi bili tu kad je konvoj krenuo, u bolnici, i da li se to otprilike slaže sa vašim sećanjem, taj trenutak kada su autobusi i konvoj evakuacije sa ranjenicima pošao iz bolnice? Samo kratko, molim vas?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam... ja sam bio kad je konvoj krenuo, i mislim da je to vrijeme tačno.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li se sećate možda detalja? Mi smo čuli svedočenje Bučko Mare i Irineja pred ovim Sudom, da ste tada kada je konvoj polazio predlagali medicinskom osoblju – vi, da ostanu i da nastave da rade u bolnici, i tada?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam i tada, a i još nekol'ko puta u toku dana na intervenciju doktora Ivezića i nekih lekara koji su odlučili da ostanu u bolnici da rade, molio neke da se vrate i da ostanu da rade u bolnici koji su hteli da idu, ali mnogi su otišli, nisu želeli da ostanu.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Sad ću vam postaviti tri pitanja, molim samo kratak odgovor, pa ćemo da nastavimo. Da li ste tokom tog dana, u periodu kada su autobusi ti bili u kasarni, bilo kad... u kom trenutku vi došli do kasarne? I ulazili u kasarnu u Vukovaru?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Nikad tog dana nisam bio u kasarni u Vukovaru - do večernjih sati, odnosno do... po mraku sam bio prvi put u kasarni... na kapiji "kasarne Vukovar", po mraku, uveče, dvajes'tog (20).

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li ste bilo kada bili u "Veleprometu"? U tom periodu toga dana?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Tog dana nisam bio u toku dana nikad.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li ste tog dana, večeri ili noći bili u bilo kom trenutku na "Ovčari"?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Tog dana ni danju, ni večeri - nisam bio na "Ovčari". To jest 20. jedanaestog 1991.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Rekli ste malopre za kasarnu u Vukovaru... ko je bio komandant kasarne i u čijoj zoni odgovornosti se nalazila kasarna u Vukovaru, na dan 20. novembar?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Kol'ko je mene poznato, ali ja bih zamolio da se više držimo dokumenata, jer možda i ja griješim, komandant kasarne je, pa čak i garnizona bio postavljen potpukovnik Lukić ali ovde sam vidio i naredbu koja je trenutno na Sudu da je ili 18. novembra ili prije za komandanta kasarne određen major Adem Bajić i za komandanta te zone oko kasarne. Prema tome, od te dvojice, jedan je bio. Al' sad stvarno, teško mi je da se opredelim.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Po vašim saznanjima, čije je bilo obezbeđenje kasarne u to vreme u Vukovaru? Ko je držao obezbeđenje kasarne, i šta je činilo to obezbeđenje kasarne?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Po svim vojničkim propisima, za obezbeđenje kasarne odgovoran je komandant kasarne. I obezbeđenje su činili svi pripadnici koji se tamo nalaze, a posebno ono ljudstvo koje je određeno da vrši tu službu obezbeđenja.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Po svedočenjima koja smo čuli pred ovim Sudom od dosta svedoka, period kojim su autobusi napustili kasarnu se kreće između na primer 13.30 i 14.30 časova, da kažem uopšteno. Postaviću vam jedno pitanje vezano za činjenice koje se navode u Optužnici, a povodom ove teme. Da li ste vi gospodine Šljivančaninu lično nadgledali pritvaranje zarobljenika u kasarni, tokom otprilike dva sata, dok su ih pripadnici TO, dobrovoljci, izvrgavali pretnjama i psihološkim provokacijama?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: To je potpuno netačno. I ja tog dana nisam bio u kasarni, a postoje tačni podaci i video zapisi gde sam bio.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Još jednu stvar, gospodine Šljivančanin. U toku one trijaže, u toku pretresanja i odvođenja ovih lica, da li ste videli, da li ste bili u toj bolnici, u krugu bolnice, kod autobusa, bili dobrovoljci i teritorijalci?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja tako nešto stvarno nisam zapazio i nisam vidio.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Mi smo pred ovim Sudom čuli dokaze da je u to vreme držana i sednica Vlade SAO Baranja, Sla... Istočna Slavonija i Zapadni Srem u prostorijama "Veleprometa". Ja ću vas sad pitati da li ste vi bili na tom sastanku? U bilo kom trenutku?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ni jednog trenutka nisam bio na tom sastanku.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Samo ću vas pitati, sad mi odgovorite, pa ćemo posle da... da... da čujemo sadržaj, kada ste čuli i od koga da je održana sednica Vlade?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Prvi put da je održana sednica Vlade čuo sam 20. uveče, kad sam se vratio u svoju zgradu u Negoslavicima - od kapetana Srećka Borisavljevića, a kasnije na Komandnom mestu - od pukovnika Mrkšića.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Dobro. Tokom tog perioda kad su otišli autobusi, pa do vašeg povratka u Negoslavce, a to ćete nam reći kad je bilo otprilike, ako možete da opredelite vremenski, šta ste radili i gde ste bili?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Posle odlaska autobusa, otišao sam u sklonište koje sam opisivao blizu bolnice, gde je ono već završeno bilo razminiranje. I obišao sam čitavo to sklonište. I tamo se nalazio i moj referent iz bezbednosti kapetan Karanfilov. Dao sam zadatke da se prikupi oprema koja je bila u tom skloništu, i pošto je to od mene traženo od strane Uprave bezbednosti, kad to sve skupi - da nosi tu opremu u upravu bezbednosti u Beograd. I ja verujem da je on posle toga odmah otišao. Znam da je odnio i da je stigla ta oprema u upravu bezbednosti. Ja sam, i već je padao mrak možda, kad sam se vratio iz tog skloništa, otišao kod doktor Ivezića u bolnicu, jer je ostalo još ranjenika u bolnici. I dogovarali se da to pripremi za sutrašnju evakuaciju. I onda je osoblje bolnice izrazilo želju i ponudilo mi da sa njima popijem kafu, ti koji su ranije ostali tu da rade. I sedio sam sa njima sigurno jedno sat vremena, a možda i više, popili smo kafu i pričali su mi o tome šta su sve ono preživljavali dok su bili u bolnici.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Gde ste odatle otišli?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Odatle sam se uputio svojim vozilom na komandno mesto, odnosno u Negoslavce, pa sam prolazeći pored kasarne svratio na kapiju kasarne. I tu sam sreo kapetana Mladena Predojevića, komandira, znači kapetana Mladena Predojevića, komandira čete Vojne policije. Ne mogu da budem siguran sad da li je još neko tu sa njim bio, al' on je sigurno

bio. Možda su bile još neke starešine, ali... stvarno mi je teško da to opredelim. Uglavnom, Predojević mi je otprilike rek'o sledeće: da sve što je bilo u kasarni, evakuisano je po planu, da se sad vojnici odmaraju, da njegova četa vrši obezbeđenje, i da tu više nikoga nema osim vojnika. I da je ovo prva noć posle toliko neprovedenih, neprespavanih noći kad mogu da se odmore komotnije. Ja sam ga tu malo posavetovao da vodi računa o bezbednosti vojnika, ispričao mu za primer pogibije ta... te trojice vojnika proš... prošlu večer, i nastavio sam dalje put prema Negoslavcima. Pri prolasku pored "Veleprometa", možda sam i svratio u "Velepromet", ali stvarno teško mi je to sad sve opredjeliti. I ako sam svratio, kratko sam se zadržao. Isto je bilo mirno, ali ne sećam se sad tačno tog... tih detalja. I došao sam u svoju zgradu u selo Negoslavce.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li ste tu nekog zatekli i šta se dešavalo?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Tu sam zatekao Srećka Borisavljevića, jer sam ja kad sam bio kod Predojevića tražio njega u kasarni. On mi je rekao da je otišao u Negoslavce kod mene. I pozvao sam majora Vukašinića. Major Vukašinić mi je rekao sledeće: da je, one ljude kad je vratio iz bolnice, kad je došao u kasarnu... zadnje, Predojević mu je rekao da je stiglo naređenje od komandanta da ti ljudi idu na "Ovčaru", i da je on te ljude odvezao na "Ovčaru" - što je mene iznenadilo - i da je tamo našao i ostale ljude koji su bili u kasarni, da su bili pripadnici Teritorijalne odbrane, i da je bio i Mirolju Vujović, i da su se ponašali, kako da ka' em – nasilnički. On je upozorio Miroljuba da to ne može da se radi, i kako me je izvestio, uspostavio je red i rekao je da je te sve ljude, da su svi ti ljudi ušli u jedan hangar, i da je njihovo obezbeđenje preuzela Vojna policija iz 80. motorizovane brigade, i da je tamo bio prisutan i načelnik Štaba brigade potpukovnik Panić. Da se on posle toga vratio na Komandno mesto, i o tome izvestio pukovnika Mrkšića, i da mu ništa gospodin Mrkšić nije rekao. Posle toga, Srećko Borisavljević mi je rekao sledeće: da je na sednici... na "Veleprometu" - održana sednica Vlade, kako se to sad zvalo ili tada se zvalo SAO Baranja, Zapadna, Srem... ne znam, tako- nekako. Kad je... kad su došli da trže... drže tu sednicu, Srećko je bio protiv i nije hteo da puste da uđu u "Velepromet". Posle izvesnog vremena, da se tamo pojavio potpukovnik Natko Petrović, iz organa za moral i prenio mu naređenje i odobrenje da je gospodin pukovnik Mrkšić odobrio da se sednica može održati u "Veleprometu". I Srećko je rekao da on više nije tu učestvovao u tome, i da zna da je na sednici prisustvovao pukovnik Vujić Bogan, koji mu je kasnije rekao da je na sednici Vlade odlučeno da se oni osumnjičeni iz bolnice koji su dovedeni u kasarnu - predaju Vladi Zapadnog Srema i Slavonije, da bi se razmenili za svoje zarobljene Srbe. Srećko ga je pit'o, kol'ko je on mene rek'o: "Ko je odlučio?" da mu je gospodin Vujić saopštio: "Oni odozgo." To je... sa tim stvarima su me... su me upoznala moja dvojica referenata bezbednosti kad sam došao u svoje mesto u Negoslavcima.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li vam je Borisavljević pominjao bilo šta u vezi prethodne večeri u "Veleprometu"?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: On mi je rekao i to da je prethodne večeri rađena trijaža, onako kako je to bilo planirano, da je rukovodio sa tim

pukovnik Vujić, da je on pomagao, i da se u jednom trenutku pojavio jedan pijani teritorijalac, čini mi se da je rekao tada ime, ali sam stvarno zaboravio, da se prisećam - teško mi je; i da je on udaljen odatle, ali da postoji mogućnost da takvi opet dođu u "Veleprometu". Ja sam onda rekao Sećku da se on vrati nazad u kasarnu, tu večer, da upozna sa tim komandanta kasarne, i da ga zamoli, da sam ja tražio, i da zamoli komandira čete vojne policije, ako se taj pojavi da ga uhapsu, a da vidi da li na "Veleprometu" ima još tih ljudi koji nisu zbrinuti, i ako ima, da zamoli komandanta da se ti ljudi prebace, da prenoće u kasarnu, do njihovog upućivanja tamo gde je predviđeno da se upućuju, da ne bi bili izloženi ponovo kakvom maltretiranju ili neredu. Kasnije, drugog dana, Srećko me je izvestio da je to i uradio on, kako je i bilo dogovoreno sa komandantom kasarne, ali da je saznao da je taj čovek iz odreda čiji je komandant Milan Lančuzanin, i da ga je komandant udaljio još istog tog dana iz zone borbenih dejstava, da je bio dobrovoljac - i mi nismo mogli da ga uhapsimo. Ili ga je možda i namerno udaljio, pošto smo mi želeli da ga uhapsimo.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li ste išli u Komandu kod pukovnika Mrkšića i kada?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Posle toga sastanka sa ovim starešinama, koji sam ovde ispričao, otišao sam na komandno mjesto i javio se pukovniku Mrkšiću. Tamo je, kol'ko se ja sada sećam sedio pukovnik Mrkšić, potpukovnik Panić, mislim da je bio neko od... od... od... od operativnih ovih starešina, al' ne mogu se stvarno setiti' svega, i bio je jedan sigurno starešina koji je sedio za stolom za održavanje veze. Ja sam izvestio kratko, otprilike to u bolnici šta je bilo. Pukovnik mi je rekao da je njega izvestio i pukovnik Pavković i da je sa njim stalni na vezi, nismo mnogo o tome ni diskutovali. I onda, kol'ko se sećam, rekao mi je sledeće: "Mi smo naše zadatke završili. Gardijska brigada se izvlači na odmor. Sve obaveze u zoni preuzima 80. motorizovana brigada i o... i Odred Teritorijalne odbrane Vukovar. Danas je održana i sednica Vlade Baranje i Zapadnog Srema u "Veleprometu", i počće da se uspostavlja civilna vlast. Oni su preuzeli i dio, odnosno grupu koji su kao osumnjičeni za krivična dela dovedeni iz bolnice u kasarnu, da bi ih razmenili za svoje zarobljene Srbe". Dalje mi je rekao da on treba da ide na sastanak u Beograd kod saveznog sekretara, a kad se vrati sa sastanka, da će se odlučiti dalje o zadacima brigade. Rekao mi je da će se sutra, 21. znači novembra 1991. godine održati konferenciju za štampu u "kasarni Vukovar" i da će tijekom rukovoditi potpukovnik Panić, i da ja sutra ujutru, kad se odmorim, pomognem potpukovniku Paniću da to protekne bezbedno i onako kako treba. I s tim je... i još mi je rekao da je tražio general Vasiljević da mu se hitno javim. I s tim je taj naš razgovor završen.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Šta ste uradili nakon toga?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam odmah od tog veziste se javio gospodinu generalu Vasiljeviću na telefon u Upravu bezbednosti. I sad, stvarno sam ovih dana, ne ovih dana, nego od kad sam doš'o u zatvor, mo... "lomio mozak" da se setim - da li sam razgovarao sa gospodinom Vasiljevićem ili sa pukovnikom koji je bio dežurni u Upravi bezbednosti. A pošto sam zapamtio to

ime, da se zove Radojević, čini mi se onda da će prije biti da je taj pukovnik. I on mi je prenio zašto me Vasiljević traži. Rekao mi je da je gospodin general naredio, još prvu večer kad je bio kod mene, da ja svu dokumentaciju koju sam uz'o od Marina Vidića, od drugih pripadnika Zbora narodne garde, i iz skloništa komandanta Zbora narodne garde - hitno pošaljem u upravu bezbednosti. Ja sam izvestio pukovnika da je to već na putu prema Beogradu, i da će dobiti to ili u toku noći ili ujutru. I tijekom je taj naš razgovor završen. Ja sam se odatle uputio prema zgradi gde sam ja bio... smešten.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Šta ste dalje radili te večeri?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Dalje, kad sam kret'o se tim pravcem od te zgrade, susreo sam se sa starešinama, ne znam, možda ili sa Sforcanom ili... neko mi je uglavnom rekao, bio je "Dnevnik" u toku, da su... pa mi je ovim riječima rekao, da su najavili i reportažu iz Vukovara, tog dana šta se dešavalo, i da su najavili da će prikazati neke moje snimke o meni. To je... to ide posle u dodatku "Dnevnika", a to je najavljeno u "Dnevniku". I predložio mi da svratim da gledamo tu emisiju. I ja sam svratio u tu kuću, gdje je... jer nije imalo tu svugde televizor, imalo je u toj... u toj kući Pres centra, imalo je kod nas na Komandnom mjestu kod gospodina Mrkšića, i ne znam još da je imao televizor... i zavisno kad je imalo... Mogli smo da gledamo kad se uključi agregat, ili kad dođe struja u to mjesto. Al' tu večer je bilo. I gled'o sam posle toga čitavo vreme prenos taj, odnosno zapise koje su emitovali iz Vukovara, koje je trajalo negde do 23.00 sata, po mene. Između ostalog, video sam i ove zapise koje sam sad ovde gled'o: prvo onaj moj razgovor sa Borsingerom na mostu, a zadnji zapis koji je bio u toj... u toj emisiji, bio je ovaj zapis sa ove konferencije koju je organizovao Martin Bel.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Dobro. Gospodine Šljivančaninu, pitao sam vas već za "Ovčaru". Da li ste vi nekoga slali na "Ovčaru" lično, tokom tog dana, tokom te večeri, noći?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Nikoga ja tog dana, ni te noći nisam slao na "Ovčaru".

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je bilo ko od starešina iz vašeg organa bezbednosti, osim ovog Vukašinovića, što ste nam opisali, išao tokom te večeri na "Ovčaru"?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Siguran sam da nije išao, jer sam znao gde se moji starešine nalaze. I mogu i sad da nabrojim: Vukašinović je bio tu u Negoslavcima i bio je komandant mesta; Srećko Borisavljević je otišao u kasarnu, kako sam rekao, po ovim pitanjima koje sam mu dao; Karanfilov je odnio materijal iz skloništa u upravu bezbednosti; Karan je bio u Sremskoj Mitrovici sa kapetanom Božićem u vezi odvođenja: Marina Vidića, Vesne Bosanac, Njavra i ovog četvrtog čoveka - ko je bio, ne znam.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Da li ste čuli da je neko iz Vojne policije gardijske brigade bio te noći na "Ovčari"?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Mene takve informacije nisu poznate, niti sam ja mogao da kontrolišem stalno gde ide vojna policija. Za to je zadužen komandant. Ali mene te... komandant vojne policije, ali mene takvi z... to nije poznato.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Opet ću da kažem svojim rečima jednu tvrdnju tužioca iz opštine... iz Optužnice da vam predočim. Da li ste vi bilo kome rekli da prenese ovlasti il' naredi da se obezbeđenje sa "Ovčare" povuče?

prevodioci: Prevodioci nisu razumeli pitanje gospodina Lukića.

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Prvo, to bi bila jedna velika besmislica. I ni u kakvom lancu komandovanja niko nije mogao ni da izvrši takvo naređenje, niti sam ja takvo naređenje i... izdav'o. Niti sam imao pravo da se mešam u zonu druge jedinice.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Ponoviću pitanje, izvinjavam se prevodiocima. Možda smo svi umorni. Pitanje je bilo: da li ste bilo kome rekli, osobi, bilo kome preneli, da: obavesti, da prenese ili da naredi da se obezbeđenje sa "Ovčare" povuče? Vi ste dali odgovor, idemo dalje.

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Treba li da ponovim? Ne?

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Ne mora.

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Dobro.

ADVOKAT LUKIĆ – PITANJE: Sledeći dan je bila ta konferencija za štampu, i ja o tome ne bih da... možete samo u par reči da kažete. Al' me interesuje da mi kažete taj, što ste opisali, ponovni susret sa Borsingerom koji ste imali, kad je bio, i ukratko, kakav je bio nivo tog razgovora?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam sledeće jutro, oko 7.00 sati, znači 21. jedanaestog 1991. godine oko 7.00 časova javio se potpukovniku Paniću i otišao sam u "kasarnu Vukovar". U kasarni sam bio prisutan kad je bila ta konferencija za štampu. I čini mi se, ne mogu da opredelim vrijeme da je to trajalo negde do 12.00 - 13.00 sati, a posle toga, dobio sam zadatak, ne znam ko je rukovodio sa tim - da vodim novinare po Vukovaru, i da im pokazujem mjesta gde smo mi nalazili: skloništa, bunkere, utvrđene zgrade i to šta se sve dešavalo. I... ost'o sam skoro do pada mraka sa njima. I bilo je prisutno i drugih starešina. Jednog trenutka, dobio sam poruku na radio stanicu, koju sam stalno imao kod sebe, da me traže neki iz Međunarodnog Crvenog krsta. Ja sam pitao, to je... ta poruka je stigla iz Negoslavaca, o kome se radi - rekli su da se radi o gospodinu Borsingeru. Ja sam rekao da mu prenesu da ja mogu, da želim da razgovaramo i da možemo da razgovaramo, al' da bi to bilo najbolje oko 19.00 časova, ako njemu to odgovara, odnosno, u 7.00 uveče... zbog obaveza koje imam. Posle sam dobio odgovor da može. I mi smo se sreli i zajedno večerali 21. novembra 1991. godine u 19.00 časova u Vukovaru. I bilo je još troje ljudi iz Međunarodnog Crvenog krsta sa njim. I zadržali smo se na razgovoru duže od dva sata. Gospodin

se, tako da kažem, izvinuo što nije znao da su poginuli ti naši vojnici. Rek'o mi je da mu je žao što je došlo do bilo kakvog nesporazuma između... između nas, da smo mi uvijek bilo korektni prema njima. I ja sam prihvatio to tako, i naš susret je završen vrlo prijateljski i srdačno.

ADVOKAT LUKIĆ: Poštovani Sude, ja više ne bi ništa pitao o Vukovaru, al' bih imao još par pitanja za svedoka Šljivančanina. Mi... 'teo sam da danas završim, nije mi se dalo. Ali mislim da ću vrlo brzo u ponedjeljak. Veliki je broj tema koji sam morao da obuhvatim. I hteo bih još da obuhvatim malo pitanja za *post* vukovarska dešavanja i da završim sa ovim ispitivanjem.

SUDIJA PARKER: Sada prekidamo sa radom gospodine Lukiću, i nastavljamo u ponedjeljak u 14.15 časova.

Fond za humanitarno pravo

